ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI — FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

27 сентябрь, шанба 1997 йил №113 (463)

Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

Ҳиммат

КАСАБАЧИЛАР ДАЛАГА ЙЎЛ ОЛИШДИ

Касаба уюшмалари Қашқадарё вилоят кенгашида пахта йиғим-теримига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда кенгаш раиси Эсон Ражабов сўзга чиқиб, кенгаш ходимлари ва тармоқ касаба уюшмаларида фаолият кўрсатаётган ходимларни воҳа деҳқонларига кўмакка чиқишга чорлади. Йиғилишда сўзга чиққан бошқа кишилар ҳам кенгаш раисининг ташаббусини қўллаб-қувватлашди.

Куни кеча касаба уюшмалари деҳқончилик-саноати мажмуи вилоят қўмитаси раисининг муовини Иноят Шаропов раҳбарлигида бир гуруҳ касаба уюшма ходимлари далага йўл олишди. Улар мавсум охиригача воҳанинг Нишон ва Қарши туманлари далаларидан «оқ олтин» териб, қўлларидан келганича деҳқонларга кўмаклашишга бел боғлашди.

А.САМАРИДДИНОВ,
«Ишонч» мухбири

Ўзбекистон ва жаҳон

БАРҚАРОРЛИК — ТАРАҚҚИЁТ ГАРОВИ

22 — 26 сентябрь кунлари Тошкентда бўлиб ўтган ЕХҲТ Парламент Ассамблеясининг Кенгайтирилган Бюроси ва семинарида ушбу ташкилотнинг раҳбарияти, кўпгина бўлинмалари вакиллари ва мутахассислари иштирок этдилар. Биз делегация раҳбари, ЕХҲТ парламент Ассамблеясининг Раиси Хавьер Руперез билан Тошкент аэропортидан жўнаб кетиши олдидан мулоқотда бўлдик.

— Жаноб Руперез, Тошкент семинаридан олган таассуротларингиз қандай бўлди, унинг ишидан қониқдингизми?

— Аввало, Ўзбекистон ҳукумати, парламентингиз раҳбарияти ушбу тадбирни ўтказиш учун жуда яхши тайёргарлик кўрганини эътироф этмоқчиман. Бизларнинг семинар доирасида кенг мулоқот ва баҳслар олиб боришимиз учун жуда яхши шароитлар яратиб берилди. Анжуманнинг ўзига келсак, унинг ишидан жуда қониқдим. Биринчи галда, семинарда иштирок этган Марказий Осиё ва Кавказ минтақалари парламентлари вакилларининг ўзаро муштарак фикрлашлари, уларнинг ўртасида катта ҳурмат ва ишонч борлигидан мамнун бўлдим. Бу бугунги кунда жуда муҳим нарсалардир. Семинарда кўрилган масалаларнинг кўпчилиги бўйича ЕХҲТ Парламент Ассамблеяси билан анжуманда иштирок этган мамлакатлар парламентлари вакиллари жуда ўхшаш ва моҳиятан бир-бирига яқин фикр-мулоҳазаларни илгари сурдилар. Айниқса, минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, халқаро алоқаларни кучайтириш, экологик муаммоларни бартараф этиш каби масалаларда анча жўяли ва аниқ фикрлар билдирилди. Умуман олганда, Тошкент семинари самарали ва ишчанлик руҳида ўтди деб ҳисоблайман.

— Жаноб Руперез, ЕХҲТ Парламент Ассамблеясининг семинари нима учун айнан Тошкентда, Ўзбекистонда ўтказилди?

— Аввало, шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ЕХҲТ учун янги ташкил топган мамлакатлар, улар билан ҳамкорлик қилиш ҳамиша асосий масалалардан бўлиб келган. Табиийки, муайян мамлакат мустақилликка эришиши билан муаммо ва қийинчиликларга дуч келади. Марказий Осиё ва Кавказ мамлакатлари ҳам бундай ҳолдан мустасно эмас. Улар олдида ҳозир ҳуқуқий демократик жамият қуриш, бозор иқтисодиётига ўтиш каби долзарб вазифалар турибди. Ана шу масалалар ечимини топишга кўмаклашиш, яқиндан ёрдам бериш мақсадида Тошкентга келдик. Биз Марказий Осиё, хусусан, Ўзбекистон тараққиётига, унинг келажагига бефарқ қарай олмаймиз. Шунинг учун ҳам ўз семинаримизни айнан Ўзбекистонда ўтказишга қарор қилдик. Бунинг устига, Ўзбекистонни Марказий Осиёдаги энг барқарор давлат деб биламиз ва мамлакатимиз ҳукуматининг минтақада тинчлик ва хавфсизликни таъминлашдаги ташаббусларини юқори баҳолаймиз.

— Шу ўринда, Ўзбекистонда амалга ошаётган ислоҳотлар, хусусан демократлаштириш жараёнларига баҳо берсангиз...

— Шуни мамнуният билан қайд этаманки, Ўзбекистон ҳукумати олиб бораётган туб ислоҳотлар, шу жумладан жамиятни демократлаштириш жараёни самарали давом этмоқда. Ўзбекистон демократик тамойилларни ривожлантириш бўйича олган мажбуриятларини оғишмай бажариб келмоқда. Иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий барқарорликдан умумий барқарорлик шаклланади. Ўзбекистон демократик институтларни ташкил этишда ана шу уч асосий омилга таянмоқда ва умумий барқарорликка эришиб келмоқда. Барқарорлик эса — тараққиёт гаровидир. Ўзбекистон Марказий Осиёдаги энг барқарор давлат экан, юртингизда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш учун қулай шарт-шароит мавжуд.

— Сиз Ўзбекистонга биринчи бор келишингиз экан, юртимиздан қандай таассуротлар билан кетмоқдасиз?

— Мен Ўзбекистон деган юртнинг нақадар гўзал ва бетакрор эканлигига тан бериб кетмоқдаман. Бу ернинг ажойиб ва гўзал гўшалари мени қойил қолдирди. Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Хева шаҳарлари билан яқиндан танишдик. Халқингиз ва ҳукуматингизнинг тарихий обидалар, ўтмиш ёдгорликларига бўлган ҳурмат ва эътибори бизни жуда мамнун этди. Асрлар давомида шаклланган бетакрор ва бебаҳо маданиятингиз, халқ аъаналари ва урф-одатлари билан ҳам яқиндан танишдик. Халқингизнинг меҳмондўстлиги, самимийлиги ва меҳнаткашлигини кўриб, Ўзбекистонга бўлган ҳурматим янада ошди.

ХАЙРУЛЛО НУРИДДИНОВ суҳбатлашди.

Расмий хабарлар

Ўқитувчилар ва мураббийлар куни арафасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига кўра республика халқ таълими тизимида алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир гуруҳи «Меҳнат Шуҳрати» ордени, I Даражали «Соғлом авлод учун» ордени, II Даражали «Соғлом авлод учун» ордени, «Дўстлик» ордени, «Шуҳрат» медали билан мукофотландилар. Шунингдек, бир гуруҳ ходимлар «Ўзбекистон республикаси Халқ ўқитувчиси», «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими», «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвонларига сазовор бўлдилар.

***

Кеча Республикамиз Президенти Ислом Каримов Урганчда бўлди. Хоразмда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар билан яқиндан танишиш, кузги ҳосилни йиғиштириб олиш ишининг бориши, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ўзгаришларни ўрганиш давлатимиз раҳбари ташрифининг асосий мақсадидир.

Шунингдек, юртбошимиз Хива шаҳрига ташриф буюриб, мазкур шаҳарнинг 2500 йиллик юбилейига тайёргарлик ишлари билан танишди. Ичон қалъада бўлиб, хорижий саёҳатчилар билан мулоқотда бўлди.

***

Тошкентда ўз ишини тугатган Европа Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти Парламент Ассамблеяси семинари қатнашчиларидан бир гуруҳи кеча Бухоро шаҳрига ташриф буюрдилар. Улар бу шаҳар меъморий ёдгорликлари билан танишдилар.

***

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Финляндия мамлакати парламенти делегацияси аъзолари куни кеча Ўзбекистон Олий Мажлисида қабул қилинди. Олий Мажлис Раиси ўринбосари А.Холқосимов мамлакатимизда юз бераётган кенг қамровли иқтисодий ўзгаришлар ва Олий Мажлис фаолияти ҳақида сўзлаб берди.

***

Кеча Ўзбекистон Республикаси Прокуратурасида юридик нашрлар бош муҳаррирлари ва қонунлар тарғиботига масъул прокуратура ходимларининг республика конференцияси бўлиб ўтди.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

Бугун Франция Президенти Жак Ширакнинг Россия Федерациясига қилган расмий ташрифи ниҳоясига етди. У Россия президенти Борис Ельцин билан учрашиб, икки томонлама муносабатлар ҳамда халқаро алоқалар билан боғлиқ масалаларни муҳокама этди. Шунингдек Жак Ширак Россия Бош вазири Виктор Черномирдин билан ҳам музокаралар олиб борди. Президент Ширак Россия билан Франция ўртасидаги муносабатлар равнақини юқори баҳолади.

* * *

Белградда Сербия Республикаси президенти Бильяна Плавшич ҳамда Босния ва Герцеговина президиумидаги вакил Момчило Краишник учрашуви бўлиб ўтди. Ушбу икки сиёсий мухолиф Югославия президенти Слободан Милошевич воситачилигида музокаралар олиб боришга розилик бердилар. Томонлар шу йилнинг 15 ноябрь куни парламент ва 7 декабрда президентлик сайловларини ўтказишга келишиб олдилар. Кўпчилик давлатларнинг сиёсатдонлари Белградда бўлиб ўтган бу учрашувни Сербия Республикасида барқарорлик ўрнатиш сари қўйилган муҳим қадамлардан бири сифатида баҳоламоқдалар.

* * *

Кипр ҳукумати Россиянинг С-100 русумли зенит-ракета мажмуаларини сотиб олиш ниятида. Кипрнинг ушбу қарори Греция ҳукумати томонидан қўллаб-қувватланмоқда. Жумладан, Греция ҳукуматининг расмий вакили Димитрис Реппас Афинада берган баёнотида Кипрнинг бу қарори тўла қонунийдир, деди. Зеро, Кипр оролининг шимолий қисми турк қўшинлари билан босиб олингани Кипр ҳукуматини қурол сотиб олишга мажбур қилаётир, деди Реппас ўз баёнотида.

* * *

Исроил Бош вазири Беньямин Нетаньяху Урдун дарёсининг ғарбий соҳилида янги турар жойлар қуриш режасини илгари сурди. Унинг режасига кўра, Фаластиннинг Вифлеем шаҳри яқинидаги Эфрат водийсида яҳудийлар учун 300 хонадон қурилади. Кўпчилик кузатувчилар Исроил раҳбарининг бу сиёсати ҳам фаластинликларнинг қаттиқ норозиликларига учрайди деб ҳисобламоқдалар. Шу йилнинг март ойида Исроил Бош вазири Қуддус шаҳри ҳудудида яҳудийлар учун уйлар қура бошлагани сабабли Исроил-Фаластин тинчлик музокаралари тўхтаб қолган эди.

* * *

Сянганда Халқаро валюта фонди ҳамда Жаҳон банки бошқарув кенгашларининг ялпи сессияси ниҳоясига етди. Анжуман иштирокчилари умумжаҳон молия тизимларининг ривожланиши, хусусан, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларидаги валюта инқирозини бартараф этиш масалаларини атрофлича муҳокама этдилар. Шунингдек, сессияда ривожланаётган мамлакатларга молиявий кўмак бериш билан боғлиқ муаммолар ҳам кўриб чиқилди.

* * *

Россия ҳарбий-саноат мажмуасининг касаба уюшмаси мамлакат ҳукуматига огоҳлантириш йўллади. Унда айтилишича, ҳарбий-саноатчиларнинг бир неча ойдан бери тўланмаётган ойлик маошлари берилмас экан, касаба уюшмаси ҳукуматга қарши янги норозилик намойишлари ўтказади. Сўнгги кунларда ҳарбий-саноат мажмуаси касаба уюшмаси томонидан бир қанча намойишлар ўтказилган, улардан бири Москвадаги ҳукумат уйи олдида бўлиб ўтган эди.

Жаҳон ахборот агентликлари хабарлари асосида.

1 октябрь - Ўқитувчилар ва мураббийлар куни

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ

Истиқлолимизнинг олти йиллик тантаналари таассуротлари ҳали ёдимиздан кўтарилгани йўқ. Бугун эса яна бир катта байрам -Ўқитувчилар ва мураббийлар кунини нишонлаш арафасида турибмиз. Бу йилги айёмингизни барча устозлар қатори алоҳида ҳаяжон, ғурур билан кутиб оляпмиз. Чунки мустақил республикамиз давлати асосчиси - Президентимиз Ислом Каримов ташаббуслари билан бу йил илк маротаба 1 октябрь - умумхалқ байрами сифатида нишонланади.

Шукрлар бўлсинким, шундай қутлуғ кунларни ўқитувчи номи умумхалқ миқёсида эътироф этиладиган, эъзозланадиган кунларни кўриш насиб этди. Халқ таълими тизимида ёш авлод тарбиясига 30 йилдан бери қалб қўримни, билим ва ҳаётий тажрибамни аямай бағишлаб келаман. Шўролар давридаги дабдабаларни кўп кўрганман. Аммо ўқитувчи, заҳматкаш, фарзандлар камоли учун ўзини фидо қилувчи устозлар меҳнати мана энди - буюк Истиқлолимиз туфайли чинакам қадр топди.

Мустақиллигимизнинг олти йили давомида биз ҳамиша давлатимиз, ҳукуматимиз ғамхўрлигини ҳис этиб келяпмиз. Бу ғамхўрликнинг ёрқин ифодасини ҳар қадамда кўриш мумкин - уларни бирма-бир санашнинг ўзи анча вақт олади. Бизнинг бошимизни осмонга етказган энг муҳим нарса - Республика Олий Мажлисининг тўққизинчи сессияси қабул қилган кадрлар тайёрлашнинг Миллий дастури ва халқ таълими тўғрисидаги Қонундир. Уларнинг изчил амалга оширилиши ўқитувчилар ва мураббийлар мавқеини жамиятда янада юксакларга кўтаришга шубҳа йўқ.

Мен раҳбарлик қилаётган жамоа бошланғич маълумот беришга ихтисослаштирилиб, яқинда ташкил топган. Юртбошимизнинг ёш авлод тарбиясида бошланғич таълим муҳим рол ўйнашини таъкидлаганликлари бизнинг зиммамизга янада каттароқ масъулият юклайди. Бутун жамоамиз билан мактаб остонасига илк қадам қўйган фарзандларимизни ҳар томонлама зукко, билимдон, қувноқ, жасур ва танти одамлар қилиб етиштириш йўлида мустаҳкам пойдевор яратиш учун бор куч-ғайратимизни сафарбар этамиз. Бу - бизнинг келаётган қутлуғ айём - Ўқитувчилар ва мураббийлар байрамига муносиб туҳфамиз бўлади.

Муқаддам ЖАЪФАРОВА,
Тошкентдаги 174-мактаб директори

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

Қозоғистонга амалий визит билан келган Хитой Бош министри Ли Пен ва Республика Президенти Н.Назарбоев иккала мамлакат ўртасидаги савдо, иқтисодий алоқаларни мустаҳкамловчи бир нечта шартномаларни имзоладилар. Хусусан Каспий денгизидаги Қозоғистонга қарашли Узен нефть конидан Шинжонгача узунлиги қарийб уч минг км бўлган масофада нефть қувурини қуришга келишиб олдилар. Ҳозирча бу кондан нефтни ташишда темир йўлдан фойдаланилади.

***

Туркманистон ташқи ишлар вазирлиги Каспий денгизидаги мунозарали нефть конлари хусусида Баёнот чиқариб, бу масалани ҳал қилиш учун эксперт, картограф, юристларни жалб қилиш лозимлиги айтилган.

***

Би-Би-Си радиосининг хабар беришича, бу йил Қирғизистон иқтисодиётида юксалиш рўй берган. Бу саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам кўринган. Бундай юксалишга нодавлат ташкилотлари катта ҳисса қўшган.

ИСТИҚБОЛЛИ ҲАМКОРЛИК

Урганч шаҳрида Ўзбекистон-Корея қўшма корхонаси — «Алоқа-ДЭУ» самарали фаолият кўрсатмоқда.

Маълумки, республикамиз мустақиллигининг тўртинчи йилида Урганч шаҳри пиллакашлик фабрикаси ҳудудига яқин жойида «Алоқа-ДЭУ» қўшма корхонасига асос солинган эди. Умумий Низом жамғармаси 6,5 миллион АҚШ долларидан иборат бўлган бу йирик иншоотнинг барча қурилиш ишлари мамлакатимиз томонидан амалга оширилди.

«ДЭУ-телеком» компанияси томонидан эса 3,3 миллион долларлик асбоб-ускуналар келтириб ўрнатилди.

Компания энг замонавий асбоб-ускуналарни бошқара олаётган ёш мутахассис кадрлар тайёрлаш ишига ҳам яқиндан ёрдам берди.

23 нафар хоразмлик ёшлар шу компания ҳисобидан Сеул шаҳрига компания корхоналарига юборилиб, малака олиб келишди.

Айни кунларда корхонамизда қувватлардан тўла фойдаланиш тадбирлари амалга оширияпти. Ҳар куни 800 дона атрофида энг замонавий, юқори сифатли, харидоргир ДИ-2340 русумли телефон аппаратлари ҳамда асосий маҳсулотимиз ҳисобланган ДТС-1100, ДТС-3100 русумли рақамли коммутацион системалар тайёрланиб харидорларга жўнатиляпти. Бу маҳсулотлар вилоятимиз, шунингдек, Фарғона водийси вилоятлари томонидан пешма-пеш харид қилинмоқда.

Яқинда Қозоғистон Республикаси ва Қорақалпоғистон Республикаси ҳам катта миқдорда маҳсулот харид қилиш юзасидан шартнома тузишдилар.

Шу билан бир қаторда корхонанинг иқтисодий салоҳиёти ҳам яхшиланяпти. Касаба уюшма ташкилоти ишчи-хизматчилар учун бу қатор қулайликлар ва имкониятлар яратилишига бошқош бўлмоқда. Жумладан, бу ерда ўртача ойлик маош 6-7 минг атрофида бўлиши таъминланяпти. Бундан ташқари ойига 1300 сўм овқат пули бериляпти. Шунингдек, биринчи никоҳ тўйи ўтказаётган ёшга ва биринчи фарзанд кўрган отага 10 минимал маош миқдорида мукофот бериляпти.

Корхонамизда Баҳодир Жобберганов, Хван Евгений, Қувондиқ Бойжанов, Шуҳрат Сотимовлар меҳнатда ва турмушда ибрат кўрсатишмоқда.

Корхона жамоаси Ўзбекистон Мустақиллигининг 6 йиллигига муносиб совға ҳозирлади. Биз байрамни янги тур маҳсулот ишлаб чиқишни йўлга қўйиш билан кутиб олдик.

Рустам ОЛИМОВ,
«Алоқа ДЭУ» қўшма корхонаси касаба уюшмаси қўмитаси раиси

Шартнома - бош ҳужжат

ҚИШ ДАСТУРХОНИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Тасаввур қилинг, айни қиш палласи. Қирчиллама совуқ. Иссиққина хонада ўтирибсиз. Ташқарида қор ёғмоқда-ю, лекин сиз ўтирган хонадаги столда олма, узум, анор, тарвуз-қовун, турфа кўкатлар ҳозиргина даладан келтирилгандай турибди. Шу лаҳзада бир ташқарига, бир хонадаги стол устига боқинг. Кўчага қараб этингиз жунжикса, стол устидаги турли хил сархил меваларга боқиб кўнглингиз таскин топади. Чунки, қиш ойларида инсон организми турли хил сабзавот ва кўкатларга ташна бўлади. Хўш, бунинг учун нима қилиш керак?

Қиш дастурхонининг бой бўлиши учун аввало заҳира бўлиши талаб этилади. Заҳираки, у аввало харидорга манзур бўлсин. Ўзингиз ўйланг, бу нарсаларни қиш пайтида бозордан сотиб олиш учун ҳамманинг ҳам чўнтаги дош бера олмайди. Агар тайёрлов идоралари аҳоли эҳтиёжини ўйлаб, қиш дастурхонига ҳозирдан тайёргарлик кўрсалар ва қиш ойларида ўз дўконларида аҳолига ушбу маҳсулотларни бозордагидан анча арзон сотсалар нур устига аъло нур бўлурди. Халқнинг дуосидан улуғ нарса бўлмаса керак. Ана шундай хайрли ишга қўл уриб, халқ дуосини олишга бел боғлаганлар ҳаётимизда кам эмас, албатта.

Биз яқинда шу мақсадда Қарши шаҳар мева-сабзавот савдо комбинатида бўлдик. Комбинат директори Абдумалик Йўлдошев бизни самимий қарши олди.

- Бултур шу пайтда ишимиздан қониқмай танқидий мақола берган эдингизлар,- дея сўз бошлади А.Йўлдошев.- Бироқ мен танқиддан хафа эмасман. Аксинча, ўша танқиддан тўғри хулоса чиқариб олдик. Очиғи, бултур заҳирамиз яхши бўлмади. Бунинг ўзига хос баъзи сабаблари бор. Тан олиш керак, биз ишимизда туб бурилиш ясадик. Ҳозир корхонамиз жамоа ихтиёрида. Қандай бўлмасин, Қарши шаҳар аҳолисини сифатли ва арзон сабзавот ҳамда полиз маҳсулотлари билан таъминлашимиз керак. Ҳозир шаҳарда мева-сабзавот билан савдо қиладиган 8 та савдо дўконимиз фаолият кўрсатмоқда. Шу кунгача шаҳар аҳолисига 240 тонна сабзавот маҳсулотлари сотдик. Жумладан, 65 тонна карам, 15 тонна бодринг, 45 тонна помидор, 5,5 тонна қизил лавлаги, 20 тонна сабзи, 38 тонна пиёз ва шу каби турли хил кўкатлар шаҳар аҳолиси дастурхонига етказиб берилди. Бундан ташқари, 130 тонна картошка, 20 тонна узум, 80 тонна полиз маҳсулотлари тортиқ этилди. Айни пайтда ҳам савдо дўконларимизда юқоридаги маҳсулотлар мавжуд. Бу ишни биргина ёз ва куз ойларида эмас, йил давомида давом эттирамиз. Чунки, комбинатимиз шу ишга йўналтирилган.

- Айтинг-чи, маҳсулотларни қаердан ва қандай қилиб оляпсизлар?

- Биз йил бошида вилоятимизнинг кўпгина хўжаликлари билан шартнома тузамиз. Улар бизга маҳсулот беради, биз эса уларни маблағ билан таъминлаймиз. Ёки бўлмаса, комбинатимизда турли хил озиқ-овқат маҳсулотлари мавжуд. Ўзаро келишувга биноан ушбу маҳсулотлар билан ҳам ўзаро келишиб, алоқа қиламиз. Аниқ айтадиган бўлсам, бу йил вилоятдаги 22 та хўжалик билан ўзаро шартнома тузганмиз. Маҳсулотларни ўша тузилган шартномага кўра хўжаликлардан олиб турибмиз. Шу ўринда бир нарсага тўхталмоқчиман. Юқорида таъкидлаган 22 та хўжаликнинг ҳаммаси ҳам тузилган шартномани тўла бажараяпти, деб бўлмайди. Кўплари шартнома тузгани билан маҳсулотларни ўз вақтида комбинатимизга етка-

зиб бермаяпти. Бўлмаса, биз бу шартномага асосан хўжаликка, яъни ҳисоб рақамига олдиндан маблағ ўтказиб қўйганмиз. Шундай бўлишига қарамай маҳсулотларни етказиб беришда сусткашликларга йўл қўйилаётир. Мисол учун Чироқчи туманидаги Оҳунбобоев номли жамоа хўжалиги билан сабзавот маҳсулотлари олишга шартнома тузилган. Бироқ мана қиш эшик қоқмоқда ҳамки, ҳали бир кило маҳсулотдан дарак йўқ, шартнома бажариш учун тузиладику?!

- Ҳозир айни пишиқчилик даври. Воҳада мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари мўл. Бу ҳол дўконларингизда ҳам ўз аксини топган. Лекин бизни кўпроқ қиш мавсуми қизиқтиради. Чунки қиш дастурхонининг бой бўлиши ҳозирги қилинадиган ҳаракатга боғлиқ. Шу хусусда тўхталсангиз.

- Шубҳасиз, қишнинг ғамини ҳозирдан кўрмасак, доғда қолишимиз турган гап. Аввало биз қишки заҳира учун омборларимизни тўла таъмирладик. Комбинатимизда 2 минг тонна мева-сабзавотни сақлайдиган совуқхона мавжуд. Ушбу совуқхоналарни аллақачон таъмирлаб, қишки заҳира учун илк бор пиёз, узум, картошка, қовун-тарвуз сақлаяпмиз. Бундан ташқари 80 тонна тузланган помидор ва бодрингни сақлайдиган ўраларни ҳам тахт қилиб қўйдик. Шунингдек, қуруқ мева сақлайдиган 2 та омборхонамиз ҳам заҳира учун тайёр.

- Шаҳар аҳолиси қанча?

- 200 мингдан ортиқ.

- Шунча аҳолини қишда турли хил ёз неъматлари билан таъминласа бўладими? Имкониятингиз етадими?

- Таъминласа бўлади. Гап юқоридаги шартнома тузган хўжаликларимизнинг ҳимматида. Чунки, кўплари шартнома тузишга тузиб, маҳсулотларини бошқа жойларга бериб юборишмоқда. Шахсан ўзим ва тайёрловчиларимиз бир неча бор улар ҳузурида бўлишимизга қарамай, улар ўз маҳсулотларини комбинатга беришдан кўра бошқа фирма ва олиб-сотарларни афзал кўришмоқда. Хайронман, нега шундай қилишаркин. Бўлмаса, кўпларига маблағ ҳам ўтказиб қўйганмиз. Ўртада биз ҳам маҳсулотга, ҳам маблағимизга куйиб қолаяпмиз. Бу ҳақда шаҳар ва вилоят ҳокимлигига бир неча бор мурожаат қилганмиз.

- Қиш дастурхони учун нималар заҳирага қўйилади?

- Аввало шуни айтиш керакки, биз Белоруссия Республикаси билан 2000 тонна картошка олиш учун контракт шартномаси тузганмиз. Шартномага асосан картошка октябрь ойи бошигача бизга келиб тушиши керак. Бундан ташқари 1500 тонна сабзавот, 104 тонна узум, 430 тонна полиз маҳсулотлари, 5 тонна қуруқ мева каби шунга ўхшаш сабзавот ва полиз маҳсулотларини заҳира қилишимиз керак. Шу ўринда бир нарсага эътибор қилиш керак, комбинатимиздаги омборларимиз шунча маҳсулотни заҳира қилиш имконига эга эмас. Биз маҳсулотларнинг бир қисмини савдо дўконларимизга чиқариб, кунда харидорларга етказиб берамиз. Қиш ойларида эса олма, узум, анор, ёнғоқ, картошка, қовун-тарвуз, ошқовоқ, пиёз каби маҳсулотларнинг асосий қисмини заҳира қилиб сотамиз.

- Айни кунларда заҳира учун қайси хўжаликлардан маҳсулотлар олинаяпти?

- Комбинатимиз 15 сентябрдан бошлаб Ғузор туманидаги «Бўстон» хўжалигидан шартномага мувофиқ заҳира учун пиёз ола бошлади. Жами 250 тонна пиёз олишимиз керак. Ҳозиргача 100 тонна олинди. Китоб туманидаги «Варганза» жамоа-ширкат хўжалигидан анор ва узум, Нишон туманидаги «Дўстлик» жамоа-ширкат хўжалигидан қовун-тарвуз олабошладик.

- Комбинатда қанча киши ишлаяпти?

- Ҳозир 80 га яқин. Чунки мавсумий ишчилар олганмиз. Улар маҳсулотларни саралашда бизга вақтинча кўмак бериб туради.

Биз комбинатнинг заҳира учун таъмирланган омборхоналарини бирма-бир кўздан кечирдик. Корхона раҳбарлари газетамизнинг бултурги танқидидан тўғри хулоса чиқаришиб, ўз ишларида тубдан бурилиш ясаганлигига ишонч ҳосил қилдик. Ҳатто, комбинатга қарашли 3-савдо дўконида (дўкон мудири Шерали Холиқулов) бўлганимизда хўжаликлардан келтирилган маҳсулотлар сифати бизни қувонтирди. Харидорлар дидига мос, бозордагидан анча арзон. Хуллас, комбинат раҳбарлари Қарши шаҳар аҳолисининг қишки дастурхони тўкинсочин бўлиши учун қайғураётганлиги сезилиб турибди. Бир сўз билан айтганда фаолиятни ишбилармонлик асосида йўлга қўйилганидан жамоа ҳам, шаҳар аҳолиси ҳам манфаатдор.

Аҳрор САМАРИДДИНОВ,
«Ишонч» мухбири

Кадрлар тайёрлаш миллий дастури:

ИЛК БОСҚИЧ ВАЗИФАЛАРИ

Яқинда Тошкент вилояти халқ таълими ходимлари ва касаба уюшмаси фаолларининг биргаликдаги анжумани бўлиб ўтди. Унда «Вилоят халқ таълими муассасаларида таълим-тарбия жараёнини такомиллаштириш ва халқ таълими ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш борасида уларнинг меҳнат, турмуш шароитларини яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги масала муҳокама этилди. Шу масала юзасидан вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Олег Тожиев ҳамда таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси раиси Мукаррама Ўринбосаровалар маъруза қилдилар.

— Бу йил, — деди О.Тожиев ўз маърузасида, — халқ таълими ходимлари учун жуда қувончли ва тарихий йил бўлиб қолади. Чунки 1997 йил — инсон манфаатлари йили деб ҳисобланади ва август ойида бўлиб ўтган Ўзбекистон Олий Мажлиси «Кадрлар тайёрлашнинг миллий дастури» ва «Таълим тўғрисида»ги янги қонунни тасдиқлади. Мазкур ҳужжатларнинг қабул қилиниши халқ таълими ходимлари зиммасига ғоятда муҳим, шарафли вазифаларни юклайди. Аввало, шуни пухта англаб олишимиз зарурки, Миллий дастур таълим саҳифасидаги давлат сиёсатини амалга оширишнинг стратегик асосларидан бири бўлиб, турли даражадаги юқори малакали рақобатбардош мутахассислар тайёрлаш тизимини ривожлантиришга, маънавий бой, эркин, чуқур билимли, мустақил фикрлайдиган шахсни шакллантиришга қаратилган.

Вилоятимизда 889 та умумтаълим мактаблари бўлиб, уларда 479855 нафар ўқувчи таълим-тарбия олмоқда. Шу мактаблардан 18 таси бошланғич, 169 таси таянч, 690 таси ўрта ва 12 таси махсус мактаблардир. Биз бундан буён бутун диққат-эътиборни бошланғич синфларга қаратишимиз лозим.

Вилоятимизда ҳар йили бола туғилиши 3 фоизга кўпаймоқда. Ҳозирги мавжуд 833 та болалар боғчасида 81754 нафар бола тарбияланса, улар сони янада кўпайиб боради, биз уларнинг моддий-техника ва маънавий жиҳатдан мустаҳкамлаш чора-тадбирларини кўриб чиқаяпмиз. 5-6 йил муқаддам банк синфлари очилади, деб ким ўйлаганди. Чирчиқ шаҳри раҳбарияти иқтисодий лицей очди. Ангрен шаҳрида қизлар лицейи ҳам очилди. Тошкентда қизлар коллежи фаолият кўрсата бошлади. Тошкент туманида 35 та лицей ишлаб турибди. Улардан кўплаб олимпиада ғолиблари пайдо бўляпти. Вилоятнинг шундай гимназия, лицейлари борки, уларнинг болалари 100 фоиз олий ўқув юртларига ўқишга кириб кетишди.

Ангрен шаҳрида Ўзбек-турк лицейи бор. У ерда 50 та бола ўқиган. 4 йилда 31 тадан 2 таси республика олимпиадаси ғолиби бўлди. 2 таси эса жаҳон фан олимпадасининг кумуш медалини олиб келди. Мана бу шу педагог жамоанинг 4 йиллик иши натижасидир. Жуда кўп туманларда эса ҳали лицей ҳақида бош қотиришмаяпти, чунки югуриш, терлаш керак-да. Ҳозир замон чаққон, эпчил, тадбиркорники.

Вилоятимизда 33 та ҳунар лицейлари бўлиб, жами ҳунар мактабларида 96 касб йўналиши бўйича 15801 ўқувчи ҳунар ўрганмоқда. Шунингдек, 340 нафар ўқувчи кичик бизнес ҳисобчи, кичик корхона ҳисобчиси, мененжерлик мутахассислиги бўйича иқтисодий билимлар олмоқда. Бу йил 3 та 10 синф ўқувчилари биттаси профессор оиласида шуғулланаяпти. Улар бу болани ўз боласидек мактабга ўзининг машинасида олиб бориб қўйишаркан. Ўрта чирчиқ тумани лицейининг битта ўқувчиси Парижда ўқияпти. Биз бундай ўқувчилар сонини янада кўпайтирмоқчимиз...

Муаммоларимиз ҳам етарли. Мактаблар қурилиши суст, янги парталар етишмайди, доскалар ҳам эскириб қолган, ўқув кўргазмали қуроллар кам. Бекобод, Оққўрғон туманларида 15 фоизли рағбатлантириш фондидан атиги 6 фоизи фойдаланилган. Нега? Қани тадбиркор мактаб директори?!

— Хуллас, — деди О.Тожиев сўзининг охирида, — муаммоларни ечиш мумкин, бунинг учун ҳукуматимиз, шахсан Президентимиз катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

Шундан кейин сўзга чиққан М.Ўринбосарова ўқитувчиларнинг ижтимоий ҳимояси масалаларига алоҳида тўхтаб ўтди.

— Энг муҳими, — деди М.Ўринбосарова ўз маърузасида, — инсон манфаатлари йилида вилоятимиз ўқитувчилари, касаба уюшмаси аъзоларининг ижтимоий ҳимоясига эътибор кучайтирилмоқда. Касаба уюшмалари фаолиятида Президентимиз Фармонлари, ҳукуматимиз қарорларининг бажарилиши, иш ҳақи, қўшимча ҳақ тўлаш, халқ таълими, ўқув юрти муассасалари, соғломлаштириш масканларини ташкил этиш ва унинг моддий таянчини мустаҳкамлаш, тармоқ ходимлари, талаба, ўқувчиларга қўшимча имтиёзлар бериш, меҳнат, ўқиш шароитларини яратиш, меҳнатни ҳимоя қилиш, соғломлаштириш, дам олдириш каби масалалар режалаштирилган.

Давлат уйларида яшовчи 10503 хўжалик, корхона, ташкилотларнинг уйларида яшовчи 2699 нафар тармоқ ходимлари уйлари бепул хусусийлаштириб берилди. 1996 ва мазкур йилнинг 6 ойи давомида 1136 тармоқ ходимлари республика ҳудудидаги турли даволаш ва дам олиш масканларида ўз саломатликларини тиклашди. Шунингдек, вилоят педагоглар малакасини ошириш институти қошидаги давлат сиҳатгоҳида 2433 халқ таълими ходимлари дам олиб даволанишди.

Ўқувчиларимизнинг ёзги таътилда яхши дам олишларини ташкил этишда Чирчиқ, Олмалиқ, Ангрен шаҳарлари, Бекобод, Оққўрғон туманларида ибратли ишлар амалга оширилди. Бироқ айрим муаммоларга ҳам дуч келинди. Масалан, оромгоҳларни озиқ-овқат, сут ва сут маҳсулотлари, витаминли сабзавот ва мевалар билан таъминлашда узилишлар бўлиб турди.

— Бизда, — деди муҳокамада сўзга чиққан Оққўрғон туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги раҳбари Эргаш Ниёзов. — 117 та ўқитувчи, 4 та мактабимиз бор. 800 га яқин ўқувчилар ўқийди. Уларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқдамиз. Мактабларни хўжалик ҳисобидан бепул таъмирлаб беряпмиз. Ота-оналарни, ўқитувчиларни таъмирлаш ишига аралаштирмаймиз. Ўқитувчи тўқ бўлса, жон фидо этиб ишлайди. Улар ер участкалари билан тўла таъминланди. 3-4 йилдан бери қатнаб ишлайдиган ўқитувчиларга автобусда текин юриши учун дафтарча беряпмиз. Уларнинг тушлик овқати учун ҳар бирига 300 сўмдан пул бердик. Бу йил 1 сентябрдан эса 500 сўмдан беряпмиз. Студентларимизни ҳисобласам 40 та экан. Улар олдига шаҳарга бориб раҳбарлари билан учрашиб, аҳволидан хабар олдик, ош тарқатиб, ҳар бирига 1000 сўмдан пул бердик. Яхши ўқийдиганларига хўжалик ҳисобидан ҳар ойда 500 сўмдан, ўртача ўқийдиганларига 300 сўмдан стипендия бериб боряпмиз. Мен 40 йилдан бери шу хўжалик раҳбариман, ҳар йили қишлоқ хўжалиги режаларини ортиғи билан бажариб, катта даромад оляпмиз. Шу туфайли фидойи ўқитувчиларга ёрдамимизни бундан кейин ҳам янада кучайтиравермиз...

Янгийўллик отахон, маҳалла қўмитаси раиси Шамшид Раҳматов ўз сўзида шундай дейди: — Келажак ёш авлодни маънавий юксак, маърифатли бўлиши учун тарбияни аввало оиладан бошлаш керак. Оила — бу иккита устун. Биттаси ота, биттаси она. Агар шу икки устун мустаҳкам бўлса уларнинг болалари ҳам чин инсон бўлиб етишади. Маҳалланинг ўзи ҳам катта бир оила. Оила, маҳалла тинч — жамият тинч. Маҳалла билан мактаб, мактаб билан ота-она яқин алоқада бўлса бола тарбияси бузилмайди...

Анжуман вилоят халқ таълими ходимлари ва касаба уюшмаси йиғилиши таълим тизимидаги ўзгаришларни ҳаётга тадбиқ этиш, халқ таълими ходимларини ижтимоий ҳимоя қилишни янада яхшилаш юзасидан муҳим тавсияларни қабул қилди.

Байит ТУРДИЕВ,
«Ишонч» мухбири

Касаба уюшмаларида

МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИНИ УНУТМАЙЛИК

Кейинги йилларда жамоаларда меҳнатни муҳофаза қилиш ва иш шароитини яхшилаш тадбирларига эътибор бирмунча сусайди. Ваҳоланки жамоаларда бу борада ҳар йили қатор тадбирлар белгиланади. Лекин амалда режалар чала бажариляпти. Масалан, ўтган йили вилоятда меҳнатни муҳофаза қилиш тадбирларига бор-йўғи миллион сўм сарфланди, холос.

Текширишлар шуни кўрсатадики, вилоятдаги айрим жамоаларда меҳнатни муҳофаза қилишга етарли маблағ ажратилмаяпти. Ҳатто жамоа шартномаларига киритилган тадбирларнинг бажарилишини ҳам барбод қиляптилар. Совуққонлик оғир ҳодисаларга сабабчи бўляпти. Меҳнатни муҳофаза қилиш қоидалари бузилиши натижасида ўтган йили ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар туфайли 8 киши ҳалок бўлди.

Амалдаги йилда ҳам ишлаб чиқаришда шикастланиши туфайли 7 киши ҳаётдан кўз юмди. Бундай нохуш ҳолатлар Гурлан туманидаги «Ўзбекистон», «Хоразмсувқурилиш» трестининг Хоразм қурилиш-монтаж бошқармаси, Хива қишлоқ хўжалиги коллежи, Янгибозор туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжаликларида учради.

Афсуски, ишлаб чиқаришда шикастланган ёки ҳалок бўлган кишилар оилаларига бир йўла нафақа ва кўрилган зарарни тўлаш ўз вақтида ташкил қилинмаяпти. Масалан, Хива туманидаги Р.Мадаминов номли жамоа хўжалиги ногирон С.Атоқовга 1992 йилдан буён ногиронлик нафақасини тўламаган. Бунга хўжалик касаба уюшма қўмитаси ҳам етарли эътибор бермаган.

Маълумки, Ўзбекистон Республикасининг «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги қонунига асосан меҳнатни муҳофаза қилиш корхоналарнинг раҳбарларига юкланган. Демак, улар меҳнатни муҳофаза этишга етарли маблағ ажратишлари, ҳар бир тадбирнинг ўз вақтида бажарилишига эришишлари лозим.

В.ВОРОБЬЕВ,
Хоразм вилояти касаба уюшмалари кенгашининг меҳнат-техника бош нозири

ЁШ АВЛОДНИНГ КАМОЛОТИ ЙЎЛИДА

«Ёшлар — ватаннинг порлоқ келажагидир. Эртанги кунимиз соҳибларини ҳар жиҳатдан баркамол қилиб тарбиялаш соҳасида қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси ёшларининг «Камолот» жамғармаси Бошқаруви, Ўзбекистон Республикаси касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш Вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими Вазирлиги Коллегиялари ҳамкорликда ёшларнинг ёзги мавсумини мазмунли ўтказишини ташкил этиш мақсадида «Соғломлаштириш ойлиги» ўтказишини режалаштирган эди.

«Камолот» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими шаҳар жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, халқ таълими ва соғлиқни сақлаш Бош бошқармаларининг «Шаҳар туманларида соғломлаштириш Ойлигини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига биноан шахмат ва шашка, арқон тортиш, миллий кураш, минифутбол ва эстафетали югуриш бўйича мусобақалар ўтказилиб, ғолиблар аниқланган эди.

Яқинда «Камолот» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлимида «Соғломлаштириш Ойлиги»нинг якунлари бўйича мусобақаларда зафар қозонган терма жамоалар, умидли спортчи ёшларни табриклаш маросими бўлиб ўтди.

Тантанали маросимни «Камолот» жамғармаси пойтахт шаҳар бўлимининг раиси М. Расулова қисқача кириш сўзи билан очиб, ғолибларни самимий муборакбод этди. Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши раиси О. Сафоев иқтидорли ёш спортчилар, терма жамоалар аъзоларини зафар билан табриклаб уларга қимматбаҳо совғаларни топширар экан, ватанимиз спорт шаънини жаҳон миқёсида муносиб ҳимоя қилиш Мустақил Ўзбекистоннинг довруғини оламга ёйиш бўйича келгусидаги улуғ мақсадлари йўлида саломатлик, омад каби эзгу ниятларини изҳор этди.

Улуғбек ПЎЛАТОВ

Иқтисодий ислоҳот ва касабақўм

ИСЛОҲОТЛАР ИНСОНГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш учун кенг йўл очиб берилди. Бу борада мамлакат Президенти Фармонлари, республика ҳукумати Қарорлари жуда муҳим роль ўйнамоқда. Зеро, иқтисодий ислоҳотларни изчил амалга ошириб, инсоннинг фаровон турмуш кечириши учун хизмат қилдириш давлатимизнинг бош сиёсати. Вазифа — ана шу ҳаётий кўрсатмаларни оғишмай бажаришдан иборат. Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, айниқса, қишлоқ хўжалиги соҳасини ислоҳ қилишда жойлардаги касаба қўмиталарининг бажариши лозим бўлган юмушлари беқиёсдир. Бу борада Элликқалъа туманида қандай ишлар амалга оширилмоқда? Биз шу савол билан касаба уюшмалари туман мувофиқлаштирувчи Кенгаши раиси Сотимбой АЙИТБОЕВга мурожаат қилдик.

Ҳақиқатан ҳам бозор муносабатларига ўтиш даврида замон билан ҳамқадам бўлиш янгича тафаккур, ўзига хос ёндашув билан фаолият кўрсатиш — касабақўмларнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Элликқалъа массиви бундан бир неча ўнлаб асрлар олдин бобокалонларимиз томонидан обод ўлкага айлантирилгани кўпчиликка маълум. Бу ерлардаги юз минг гектарга яқин ҳосилдор ерлар гуллаб яшнаган. Бунинг гувоҳи сифатида ҳозир ҳам Тупроққалъа, Гулдурсин, Қаватқалъа, Аёзқалъа, Қўйқирилганқалъа, Елликқалъа... каби 253 та қалъа ва қўрғонлар ҳали ҳам виқор билан қад кериб турибди. Авлод-аждодларимиз бу серҳосил ерлардан сувсизлик туфайли бошқа жойларга кўчиб кетишга мажбур бўлишган. Тақдир тақозоси билан кимсасиз ҳувиллаб, мунғайиб қолган азалий ҳосилдор ерлар 1970 йиллардан эътиборан қайта ўзлаштирила бошланди. 1977 йили эса Қорақалпоғистон қўриғи — Элликқалъа тумани ташкил топди. Ҳозирги кунда қўриқдаги янги ўзлаштирилган ерлардан 30 минг гектарида деҳқончилик қилинмоқда. Туманда эса 107 мингга яқин аҳоли яшайди.

Шуниси қувонарлики, асосий бойлик — ердан оқилона фойдаланишда қишлоқлардаги барча бошланғич касаба қўмиталари фаол қатнашмоқда.

— Сотимбой ака, қайта ўзлаштирилган ерларга ишлов бериш, меҳнат сарфи, манфаатдорлик, яъни кўпроқ маҳсулот етиштириш бўйича баъзи фикрларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Марҳамат. Туман ҳокимлиги ташаббуси билан баъзи тадбирлар ишлаб чиқилиб, улар ҳаётга тадбиқ қилинмоқда. Шулардан айримлари хусусида тўхталмоқчиман. Масалан, бир гектар майдондан 20 центнердан пахта ҳосили олиш учун 21 398 сўм иш ҳақи, 14060 сўмлик ёнилғи-мойлаш материаллари, 905 сўмлик уруғлик, 4750 сўмлик ўғит, 593 сўмлик техника харажатлари, 4350 сўм барча солиқлар, 221 сўм суғурта, умумий ҳисобда 47.327 сўм сарф қилинади. Хўш, ўша бир гектар ердан 40 центнердан ҳосил олинганда кетадиган харажатларни ҳам ҳисоблаб кўрайлик. Бунда 24 682 сўм иш ҳақи (фарқи 3284 сўм), 14218 сўмлик ёнилғи мойлаш (фарқи 158 сўм), уруғликда фарқ йўқ, 6650 сўмлик ўғит (фарқи 1 900 сўм), умумий ҳисобда 57.291 сўм харжланади. Мана энди бир гектар ердан 20 центнердан ва 40 центнердан ҳосил кўтарилганда олинадиган даромадлар ҳисоб- китобига разм солайликчи. 40 центнердан етиштирилган ялпи ҳосил миқдори 4 тонна. 1 центнернинг таннархи 1432 сўм, маҳсулот сотишдан келадиган даромад 66 000 сўм, соф фойда 8 709 сўм, ўртадаги фарқ эса (20 центнерга нисбатан) 23 036 сўм соф фойдани ташкил қилади.

Ҳозирги кунда кўпгина деҳқон-фермерларимиз ана шундай аниқ ҳисоб-китобларни қилиб, режа асосида иш юргизиб, 40 центнер ва ундан ҳам ортиқроқ пахта ҳосили кўтармоқдалар, ҳисоб рақамларига жарақ-жарақ пул келиб тушмоқда. Фақат пахтачиликдагина эмас, балки бошқа тармоқларда ҳам қилинаётган меҳнатга яна озгина меҳнат, сарф-харажат қўшилиб, икки ҳисса ҳосил олинаяпти ва кассага ҳам деҳқон киссасига ҳам кут-барака кирмоқда.

— Мамлакатимизнинг барча жойларида катта пахта хирмони тақдири ҳал этилаяпти. Туман касабақўмларининг шу кеча-кундуздаги фаолиятига ҳам тўхталсангиз.

— Хўп. Ҳозир туманда 13 та деҳқон-фермерлар уюшмаларида 41 100 тонналик пахта хирмони бунёд этиш учун умумхалқ ҳаракати авж олиб кетди. Табиийки, бу ҳаракатдан энг оммавий ташкилот - касаба уюшмалари асло четда қолиши мумкин эмас. 400 га яқин касабақўмлар ўз ишини дала бошига кўчирди. Биринчи навбатда илғорлар сафини кенгайтириш йўлида саъй-ҳаракатлар қилинмоқда. Барча деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаларида бўлиб, илғорларни рағбатлантиришни дуруст йўлга қўйдик. «Қирққизобод», Қилчиноқ, Элликқалъа, Бўстон деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаларида биринчилар қаторида йиллик режаларини бажарган бош фермерлар туман ҳокимлиги ва хўжалик маъмурияти томонидан муносиб тақдирланди. Ҳар бир ўн кундан пахта йиғим-теримининг якунлари кўриб борилади. Энг яхши кўрсаткичларга эришган уюшмага 10 минг сўм, бош фермерга 4 минг сўм пул мукофотлари берилади. Кўп минг килограммчи теримчилар, механик-ҳайдовчилар мунтазам равишда рағбатлантириб борилмоқда.

Далада ишловчиларнинг терган пахталари учун ҳақ тўлаш ўз вақтида ташкил этилиши ҳам яхши натижага эришишда омил бўлаяпти.

Яна бир муҳим масала — маданий-маиший, савдо, тиббий хизмат чин маънода далага кўчирилди.

Ҳар йилгидек, бу йил ҳам техника хавфсизлигига биринчи даражали энг зарурий тадбир деб алоҳида эътибор билан қаралмоқда. Жумладан, теримчиларни ташиш, уйларига олиб қайтиш жараёни доимо давлат автомобил назоратчилари иштирокида барча қоидаларга қатъий амал қилган ҳолда бажарилмоқда.

Абду РАҲМОН
суҳбатлашди.

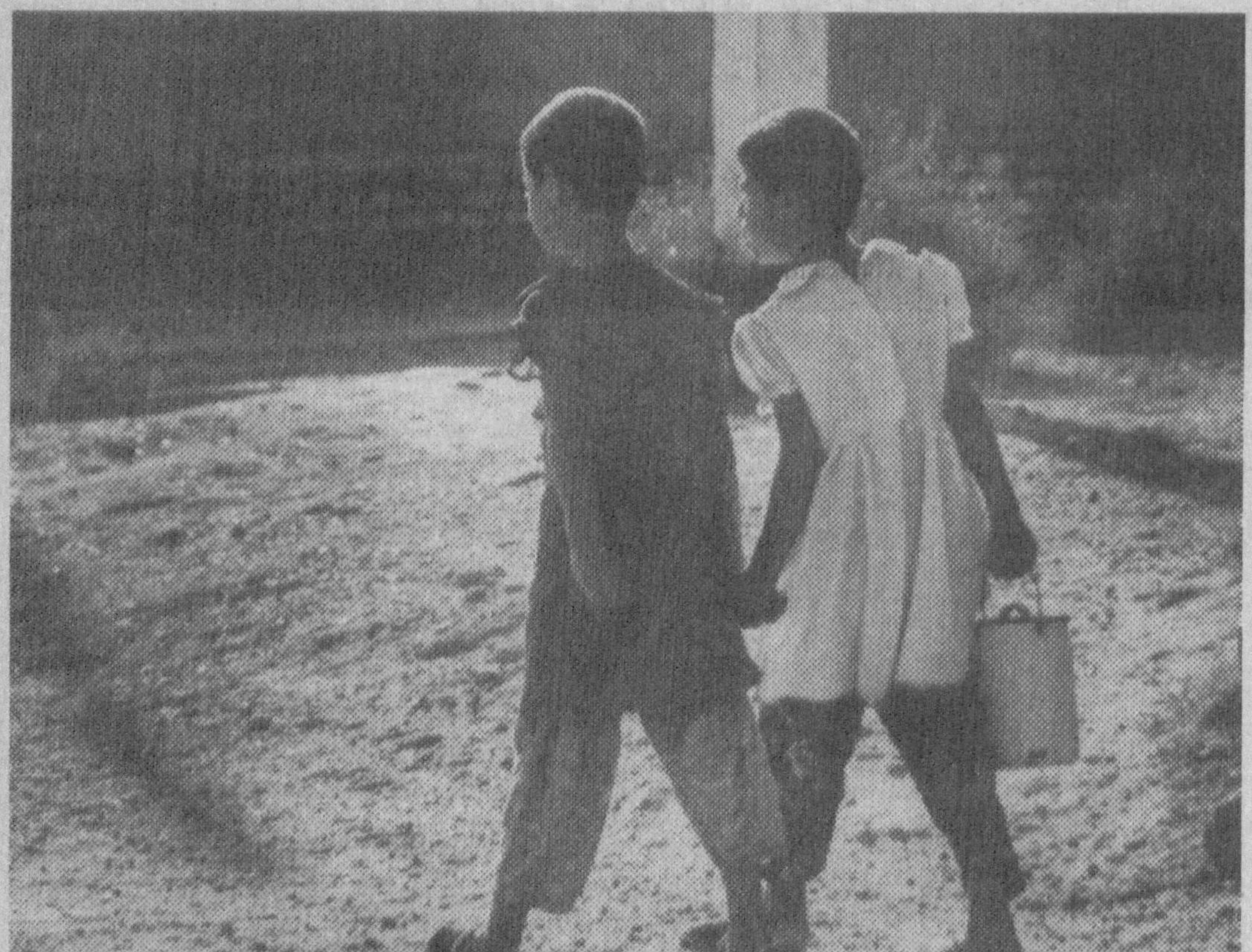

Эрта турганнинг иши баракали бўлади...

Янгиликлар

САМАРҚАНД. Жомбой пахта тозалаш заводида яқинда электр двигателлари симларини қайта ўрайдиган цех очилди. Сув тортадиган электр двигателларини таъмирлаш яхши йўлга қўйилдики, бунда бир киловатт электр энергияга кетадиган харажатлар ўртача 800 сўмга тушяпти. Агар битта электр двигателини бошқа заводда таъмирлаб келинганда эди, харажатлар бир киловатига 2000 сўмга тушарди. Демак, бир қиловатига 1200 сўм иқтисод қилиняпти.

Мазкур пахта тозалаш заводида пойафзал тикиш цехи ҳам очилди. Бу бошқа цехлардан иш ўрни қисқартирилган ходимларни иш билан таъминлаш имконини ҳам берди. Бу ерда болалар, аёллар ва эркакларнинг ёзги, кузги - баҳорги оёқ кийимлари тикилмоқда. Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, заводда совун цехи ҳам иш бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Маҳсулот таннархи бу цехда ўртача ўн сўмга тушаётир.

ФАРҒОНА. Жийда табобат оламида ниҳоятда доривор мева. Аммо, минг афсуски, кейинги йилларда бу мевага нисбатан эътибор ниҳоятда сусайиб кетганлигидан у деярлик йўқолиб кетиш даражасига бориб қолган эди.

Ёзёвон туманидаги Шароф Рашидов номли жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи отахон Комилжон Юсупов бу хайрли ишга қўл уриб, жийда кўчатларини кўпайтиришга киришган эди. У хўжаликнинг бекор ётган ерларида 200 та турли навдаги жийда ниҳолларини кўкартириб, ундан сифатли жийда ҳосили ола бошлади. Отахон жийда кўчатлари сонини бундан ҳам кўпайтириб, унинг шифобахш мевалари билан аҳолини таъминлашга бел боғлаган.

Иқтисодиёт

ГАЗЛИ УЙ – ФАЙЗЛИ УЙ

Ғаллаорол туманлараро газ-қурилиш-монтаж ташкилотининг пайдо бўлганига ҳали икки йил ҳам бўлгани йўқ. Аммо ушбу ташкилот ўтган давр ичида катта ҳажмдаги ишларни бажариб келмоқда. Жумладан, 1996 йилда Ғаллаорол туманида 35 км масофадаги ўрта ва паст босимли газ қувурлари монтаж қилинди. Бу рақам Бахмал туманида 8 километрни ташкил этди.

Жорий йилнинг ўтган ойлари мобайнида Ғаллаорол ва Бахмал туманларида 24,5 километр масофада ўрта ва паст босимли газ қурилиш ишлари бажарилди ва фойдаланишга топширилди. Жумладан, Қорангул қишлоғида 5 километр, Қашқабулоқда 1 км, «Соҳибкор» хўжалигида 5 км, «Бўстон» хўжалигида 4 км, Ғаллаорол шаҳрида 1,5 км қурилиш монтаж ишлари бажарилди. Бахмал туманидаги «Турон», «Боғишамол»,»Нурли қуёш», «Тоғотар» хўжаликларида 8 км масофада монтаж ишлари уддаланди. Бу ишларда Зойир Умаров, Шодиёр Эшматов, Ғайбулла Шодиев, Сайдаз Нурматов, Алишер Мустафоев каби пайвандчилар, Дониёр Мамадиёров, Шодмон Камолов, Зафар Зиёвиддинов, Собир Эсиргапов, Оқмурод Эрбутаев каби чилангарлар ўрнак кўрсатиб ишламоқдалар.

Жамоа шу кунгача 11,5 миллион сўмлик иш бажарди. Энди улар йил охиригача Ғаллаорол туманида 4 км, Бахмал туманида 2 км монтаж ишларини бажаришади. Бундан ташқари капитал таъмирлаш ҳам амалга оширилади. Булар пул ҳисобига 3 миллион сўмни ташкил этади.

Алибой ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Бозор сари йўл

НАТИЖАСИ КАФТДА КЎРИНАР...

Бозорда рақобатбардош маҳсулот етиштирувчи хўжаликларнинг иқтисодий аҳволи бошқаларга нисбатан анча дуруст бўлади. Ўткинчи иқтисодий инқирозлар ҳам уларга қаттиқ таъсир этмайди. Мазкур хўжалик ҳам қийинчиликларни маълум даражада бошидан кечирди. Лекин маҳсулотнинг рақобатбардошлиги уни ёруғликка чиқарди. Ҳақиқий аҳволнинг сабаблари, тараққиёт захиралари ҳақида Тайлоқ туманидаги Амир Темур номли жамоа хўжалиги раиси Худойберди Боймуродов фикр юритади.

Хўжалигимиз деҳқонлари азалдан ғалла, картошка, сабзавот, мева-узум етиштириб келадилар. Кейинги вақтларда ҳосилдорликни йил сайин оширишга эришилаяпти. Шу туфайли хўжалик оладиган фойда кўпайиб, деҳқоннинг ҳам қозони дурустроқ қайнайдиган бўлди. 1996 йилда 5 миллион сўм соф фойда олинганди. Бу йил мазкур кўрсаткич 2-3 марта ошиши кутилаяпти. Албатта, бу ҳам қониқарли ҳолат эмас.

Қишлоқ хўжалигида ишни ривожлантиришнинг асосий шартларидан бири деҳқоннинг ўз вақтида ва етарли манфаатдор бўлишидир. Ҳозирги вақтда эса маҳсулот, айниқса тез бузиладиган маҳсулотларни анча арзон сотишга мажбур бўляпмиз. Бунинг устига маҳсулотимизга харидор бўлган шерикларимиз гоҳида панд бериб қўйяпти. Масалан, Самарқанд шаҳридаги «Самарқандконсерва» корхонаси ҳанузгача пулни тўлагани йўқ. Ковренко номидаги вино комбинати ўзаро шартномада кўзда тутилган 3 миллион сўм миқдорида аванс тўлаш имконини топмади. Бу корхонага хўжалигимиз 1000 тонна маҳсулот етказиб бериши керак. Ҳозир иккита савол кўндаланг бўлиб турибди: шартномани бекор қилсак, шунча маҳсулотни кимга сотамиз? Маҳсулотни жўнатаверсак, пулини қачон оламиз? Бу саволларга ҳозирча аниқ жавоб бўлмагани учун дадил ҳаракат қилишга ҳам иккиланиб қоласан киши.

Биз деҳқон меҳнатини қадрлаш, яъни маҳсулотни қимматроқ сотиш йўлларини ахтардик. Натижада икки йил ичида хўжаликда ҳар бири 160 тонна сиғимли иккита омбор қурилди. Қишки мавсум учун омборларда 50, 60 тонна узум, 100 тонна мева, 70 тонна картошка, сабзавот ғамлаб қўйилади. Натижада хўжаликнинг молиявий аҳволини яхшилаш имконига эга бўламиз. Бундан ташқари қиш ойларида маҳсулотни шартнома бўйича Россияга сотиш мушкул бўлади.

Хўжалик ҳудудида йилига 2 миллион шартли банка маҳсулот чиқарадиган қайта ишлаш корхонасини қуриш ниятимиз бор. Лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёр. Ўз маблағимиз етишмаяпти. Айни пайтда шерикчилик қиладиган чет эл сармоядорларини ҳам излаяпмиз. Яна бир муҳим масала. Қишлоқ хўжалигини техникавий қўллаб-қувватлаш, нархларни мувофиқлаштириш керак. Эҳтиёт қисмлар, ўғит, айниқса ёқилғи нархининг йил мобайнида бир неча марта оширилиши маҳсулот таннархига салбий таъсир кўрсатаяпти. Бу аҳволда хўжалик оладиган фойдага путур етади. Манфаатдорлик эса иш унумини белгилайди.

Меҳнат ҳақи, маҳсулот учун ҳақ ўз вақтида тўланаяпти. Одамларнинг ўзлари ҳам пухта ҳисоб-китоб юритишади. Фақат самарали меҳнат қилибгина яхши яшаш мумкинлигини кўпчилик тушуниб етди.

Деҳқонларимизнинг самарали меҳнати шароқ олинган фойда ҳисобидан ўтган йили хўжалигимизда маънавият маркази, Амир Темур музейи, 3 минг ўринлик стадион, қишлоқ врачлик пункти биноси қурилди. Бу йил яна битта врачлик пункти қуришга киришдик. Маблағнинг умумжамоа манфаатлари йўлида сарфланаётганини кўриб турган деҳқонларимиз ўз иш самарадорликларини оширишга бел боғлаганлар.

Р. ҚУРБОНОВ ёзиб олди.

«ЗАРБУЛОҚ — ИНВЕСТ»
ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ИНВЕСТИЦИЯ ФОНДИ

МАНФААТ КЎРАЙ ДЕСАНГИЗ!

''Зарбулоқ-Инвест'' хусусийлаштириш инвестиция фонди томонидан меҳнаткаш халқимиз ихтиёрига чиқарила бошланган акцияларни сотиб олишни ёдингиздан чиқарманг. Ҳар бир акция баҳоси 100 сўм. Лекин унинг қиймати давлат томонидан бериладиган актив билан ҳисобланади ва 600 сўмни ташкил этади.

''Зарбулоқ-инвест''нинг Устав фонди 100 миллион 200 минг сўм миқдорида рўйхатдан ўтди.

''Зарбулоқ-инвест'' акцияларига ихлос қўйсангиз кам бўлмайсиз. Акцияларни Халқ банки ва Турон банкининг барча бўлимларида ҳамда Республика Биржа Марказида - ''Правда Востока'' кўчаси, 10-уй, 10-хонада (ички тел:248) жойлашган фонд дўконидан сотиб олишингиз мумкин.

Беҳавотир ва беминнат даромад келишини хоҳласангиз, марҳамат, ''Зарбулоқ-инвест'' акцияларини харид қилинг!

''ЗАРБУЛОҚ-ИНВЕСТ'' ХИФ
''ИШОНЧ-ДИЛЕР''БОШҚАРУВИ

Бухоронинг 2500 йиллигига

ЖАҲОННИ ЛОЛ ЭТГАН ШАҲАР

ЮНЕСКО қарорига кўра, бу йил Шарқ дурдоналари деб тан олинган 2 та қадимий шаҳар -Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллиги дунё миқёсида кенг нишонланади. Шу муносабат билан мухбиримиз Бухоро шаҳар ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг депутати К.Камолов билан суҳбатлашди.

- Карим Жамолович, Бухорои Шарифнинг 2500 йиллигига тайёргарлик ишларининг бориши билан газетхонларни таништириб ўтсангиз.

- Республикамиз истиқлолга эришгач, барча ерда бўлганидек, қўҳна ва навқирон Бухорода ҳам туб ўзгаришлар рўй бера бошлади. Бухородаги тарихий ва маданий ёдгорликларни таъмирлаш шаҳримизнинг таваллуд тўйига тайёргарлик ишларининг ўзагини ташкил этади, десам янглишмаган бўламан. Кейинги пайтда ана шу йўналишда бир қатор бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

Бухородаги тарихий ёдгорликларни таъмирлашга шаҳардаги бир қатор корхона ва ташкилотларнинг меҳнат жамоалари ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшдилар. Ушбу муҳим ишга Бухоро ёғ-экстракция заводи 1 миллион сўм, «Ўзагроқурилиш»нинг 20-трести 1 миллион 250 минг сўм, «Бухоротекс» ҳиссадорлик жамияти 6 миллион 300 минг сўм ажратдилар. Ёдгорликларни таъмирлашга «Бухоро нефть маҳсулотлари корхонаси» жамоаси ҳам катта улуш қўшди. Мазкур меҳнат жамоаси ёдгорлик ва обидаларни таъмирлашга 2 миллион сўм ажратди.

Шуни таъкидлаш жоизки, республика ва маҳаллий бюджетдан ажратилган маблағлар ёдгорликларни таъмирлаш билан бирга ободонлаштириш ишларига ҳам мўлжалланган. Ҳозирги пайтда Бухоро шаҳрининг кўпгина жойларида ободонлаштириш ишлари жадал давом этмоқда. Ер ости сувлари сатҳини пасайтириш, кичик фаввора(фонтан)лар барпо этиш, автотранспорт қатнови кўп бўлган жойларни, (асосан шаҳар ичида), пиёдалар юрадиган йўлкаларни тартибга келтириш, корхона ва ташкилотлар биноларининг олд қисмини байрам руҳига хос безатиш ишлари авжида. Қўли гул усталар, моҳир меъморлар тарихий ёдгорликларни қайта таъмирлаш билан ўз она юртлари, аждодлари хотирасига бўлган чуқур ҳурматларини ҳам намоён этмоқдалар. Шубҳа йўққи, бу обидалар яна кўп асрлар ҳозиргидек дадил қад ростлаб тураверади. Президентимизнинг «Биздан озод ва обод Ватан қолсин» деган пурҳикмат сўзлари замирида тарихий ёдгорликларга нисбатан биз тўғри муносабатда бўлишимиз зарурлиги ҳам ўз аксини топган.

- Шаҳарнинг таваллуд тўйига атаб эсдалик совғалари ҳам тайёрланаётган бўлса керак?

- Албатта. Эсдалик совғаларисиз ўтадиган тўйни тасаввур этиш қийин. Мана, бир нечта мисол. «Бухоротекс» ҳиссадорлик жамияти 2500 йиллик тантаналарга атаб юбилей тасвири туширилган сочиқлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйган. «Зардўз» ҳиссадорлик жамияти хусусида ҳам шундай илиқ сўзларни айтиш мумкин. Корхона маҳсулотининг талайгина қисми Бухородаги бўлажак шодиёналарни эслатиб турадиган бўлди. Кандакорлик, ганчкорлик, гиламдўзлик ва патдўзлик - Бухоро ҳунармандларининг азалий касбидир. Ҳунармандларнинг шу кунларда олиб бораётган ишлари билан танишсангиз қутлуғ тўйга пухта ҳозирлик кўраётганига гувоҳ бўласиз. Ҳозирданоқ савдо дўконлари ва расталарида бу эсдалик совғаларини харид қилиб олса бўлади.

Байрам кунлари бошқа бир қатор бетакрор қилиб ишланган буюмлар ҳам савдога чиқарилади. Жумладан, тантаналар муносабати билан махсус буюртма берилган бўлиб, хилма-хил соат, тақвим(йилнома) ва бошқа кўплаб совғалар ҳам харидорларга тавсия этилади.

Матбаачилар эса шаҳар тарихини ўрганувчилар учун аллақачон яхшигина совға ҳозирлаб қўйдилар.

«Бухоро:100 саволга 100 жавоб» китоби босмадан чиқарилди. Бухоро ҳақидаги ҳужжатли фильмни суратга олиш ишлари давом этмоқда. «Бухоро ҳақиқати» вилоят газетасининг инглиз тилидаги нишона сони босмадан чиқди.

Бухоро тўйи бўлиб ўтадиган йилда шаҳар аэропорти қайта таъмирланаяпти. У жаҳон андозаларига мос ҳолга келтирилади. Айни пайтда аэропортдан шаҳар марказига олиб борадиган янги йўл қурилаётир. Шунингдек, Когон, Ғиждувон, Жондор туманларига олиб борувчи автомобиль йўллари ҳам қайта таъмирланаяпти. Ўтган йили фойдаланишга топширилган «Бухоро» меҳмонхонаси, шунингдек, халқаро талабларга тўла жавоб берадиган янги теннис корти ҳам шаҳар меҳмонлари ихтиёрида бўлади.

Ўтган давр ичида шаҳарда бир қатор маданий-маиший шохобчалар қурилиб ёки таъмирланиб ишга туширилди. Спорт-соғломлаштириш иншоотлари барпо этилди. Шу кунларда янги троллейбус йўналиши қурилиши давом этмоқда. У ишга тушгач, вилоят касалхонаси билан Шаҳристон ҳудуди оралиғида троллейбус қатнови йўлга қўйилади.

- Карим Жамолович, шу йилнинг 16-18 июнь кунлари Франция пойтахти - Парижда бўлиб ўтган Бухоро ва Хива байрамида Сиз ҳам қатнашиш бахтига мушарраф бўлдингиз. Ана шу тантаналардан олган таассуротларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

- Ўзбекистоннинг тарихий ва меъморчилик дурдоналари ҳисобланган Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллиги Францияда, асосан унинг пойтахти Парижда кенг нишонланди. ЮНЕСКО таклифига кўра бу ерга келган Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси В.И.Норов бошчилигидаги делегация таркибида республика Бош вазирининг ўринбосари А.Азизхўжаев, мамлакатимиз маданият, савдо, матбуот ишлари бўйича вазирлари, Бухоро ва Хива шаҳарлари ҳокимлари бор эдилар.

Делегация аъзолари дастлаб ЮНЕСКО Бош директори Федерико Майор билан учрашдилар. Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллигига бағишланган кўргазма очилишида иштирок этдилар. Кўргазмадан турли буюмлар, жумладан, Бухоро ва Хиванинг ёшини тасдиқловчи археологик қазилма намуналари, халқ ҳунармандлари ва усталари қўли билан яратилган кандакорлик, ганчкорлик, зардўзлик буюмлари, тарихий ёдгорликларнинг кичик шакл (макетлари), Бухоро ва Хива ҳақидаги фотоальбомлар ва кўплаб суратлар ўрин олган эди. Шу куни Ўзбекистон делегацияси аъзолари номидан француз меҳмонлари шарафига зиёфат уюштирилди. Мариньи театрида эса таниқли режиссёр, Ўзбекистон халқ артисти Баҳодир Йўлдошев саҳналаштирган «Буюк Ипак йўли» театрлаштирилган томошаси бўлиб ўтди. ЮНЕСКО нинг муҳташам залида Ўзбекистон санъат усталарининг катта байрам концерти намойиш этилди.

Мамлакатимиздан ўз санъатини талабчан француз томошабинларига намойиш этиш учун Парижга йўл олган ўзбекистонлик санъаткорлар орасида бухоролик таниқли ижрочилар - хушовоз хонанда Мавлуда Самандарова, «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси вилоят бўлими раққосаси Замира Аминовалар бор эдилар.

Французларнинг ўзбек қўшиқ ва рақсларига иштиёқи ва ҳайрати шунчалик кучли эдики, санъаткорларимизнинг ҳар бир чиқишидан сўнг муҳташам томоша залини гулдурос қарсаклар тутиб кетарди. Шу тариқа парижликлар ўзбек халқи тарихи, маданияти ва санъати билан янада яқинроқ ва теранроқ танишиш имконига эга бўлдилар.

Париждаги учрашув ва мулоқотлардан олам-олам таассуротлар олдик. Сорбония академиясида Президентимиз И.А.Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» катобининг тақдимоти бўлиб ўтди. Француз олимлари унда сўзга чиқиб, юртбошимизнинг минтақада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш борасидаги саъй-ҳаракатлари хусусида тўлқинланиб сўз юритдилар.

Ўзбекистон делегацияси Парижда бўлган пайтида маданият, халқ таълими вазирликлари ва молия органларида ўтказилган мулоқотларда иштирок этди. Ўтказилган тадбирларнинг барчасида Франция ва Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларни янада кенгайтириш хусусида сўз борди.

- Париж ўзининг қайси жиҳатлари билан сизни кўпроқ мафтун этди?

- Париждаги ёдгорликлар ҳам (асосан эски шаҳар қисмида) худди Бухородагидек авайлаб сақланмоқда. Чиндан ҳам Ғарб-у Шарқни боғлаб турувчи асосий кўприк - Париж ҳам, кўҳна Шарқ гавҳари - Бухоро ҳам нимаси биландир бир-бирига ўхшаб кетади. Лувр, Версаль, Монмартрда бўлганимизда Франциядан олган таассуротларимиз бир неча бараварга ошди, десам муболаға қилмаган бўламан. Ягона ниятим бор: она шаҳримиз Бухорои Шарифнинг 2500 йиллик таваллуд тўйига ташриф буюрадиган азиз меҳмонлар қалбида ҳам ана шундай илиқ хотираларни қолдириш.

- Суҳбатимиз мавзуи яна ўз-ўзидан Бухоро юбилейига уланди. Айтинг-чи, юбилей кунлари Бухорода қандай тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган?

- Бухоронинг 2500 йиллик тантаналарини шу йилнинг октябрь ойи иккинчи ўн кунлиги охирларида ўтказиш режалаштирилган. Тантаналарга жаҳондаги жуда кўп мамлакатларнинг вакиллари таклиф этилади. Байрам кунлари қутлуғ санага атаб халқаро илмий анжуман бўли ўтади. Арк майдонида эса театрлаштирилган байрам томошаси намойиш этилади. Меҳмонлар шарафига қабул маросими ўтказилади.

Бухоро -жаҳонни лол қолдирган шаҳар. У шу тупроқда яшаб, меҳнат қилаётган барча кишилар учун азиз ва қадрлидир. Зеро, бу табаррук заминдан Исмоил ал Бухорий, Ибн Сино, Баҳовуддин Нақшбанд, Садриддин Айний каби қанчадан-қанча буюк зотлар-у алломалар етишиб чиққан. Бухороликлар ана шундай улуғ зотларнинг авлодлари эканликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Уларга муносиб бўлишга интиладилар. Кундалик турмушимиз ва меҳнат фаолиятимизда, шаҳримизнинг ҳар бир фуқароси ўй-фикрларида ана шу улкан фахр-ифтихор туйғуси ҳамиша устивор бўлишини жуда-жуда истардим.

- Мазмунли суҳбатингиз учун раҳмат.

Суҳбатдош А.ИСТАМОВ,
«Ишонч» мухбири

Қалб тўлқинлари

«МЕН – ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРОСИМАН»

Фуқаролик. Сиртдан қараганда оддий кўринган ушбу сўз замирида ғоят теран, кенг қамровли маъно мужассам. У инсон қадриятини улуғловчи, ўзлигини англатувчи, ватанпарварлик туйғуларини акс эттирувчи муқаддас тушунчадир. Мана 6 йилдирки, фахр-ифтихор билан «Мен Ўзбекистон фуқаросиман» дея баралла айта оламиз. Зеро, давлатнинг ўз фуқаролиги мавжудлиги унинг мустақиллигини билдирувчи энг муҳим белгиларидан биридир.

Собиқ Иттифоқ даврида «Кўринг, ҳавас қилинг, гражданиман, мен улуғ советлар мамлакатининг» деган баландпарвоз жумлаларни кўп марта такрорлаганмиз. Қалбимизнинг туб-тубини эса қандайдир оғриниш, ўксиниш ҳисси кемирарди. Бироқ буни очиқ айта олмас, бўғзимизда тиқилиб турган аламли хўрсиниқни босишга, дардимизни ичимизга ютишга мажбур эдик.

Севимли шоиримиз Абдулла Орипов буюк мутафаккир Алишер Навоийга бағишлаб ёзган шеърларидан бирида шундай деган эди:

Бировлар наздида жоҳил Осиё
Фақат завол кўриб, кўрмаган камол.
Мусо илтижоси етди-ю гўё
Ҳақ Тур тоғи узра кўргазди жамол.

Ҳа, ниҳоят халқимизнинг асрий армонлари ушалди, истиқлолга эришдик. Шоирнинг юқоридаги мисралари гарчи собиқ Иттифоқ даврида битилган бўлса-да, унинг башорати янглиғ мустақиллигимизга мос янграмоқда.

Мустақилликнинг қўлга киритилиши республикамизда истиқомат қилаётган барча халқлар хаётида чинакам тарихий воқеа бўлди. Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдан ташқари олтинчи сессиясида қабул қилинган (1991 йил 31 август) «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги тўғрисида Олий Кенгаш Баёноти»да шундай дейилади:

« — Миллий, диний эътиқоди ва ижтимоий мансублигидан қатъий назар, республика ҳудудида яшовчи ҳар бир кишининг муносиб ҳаёт кечиришини, шаъни ва қадр-қимматини таъминлайдиган инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этишга интилиб,

... — Ўзбекистон Республикаси ташкил этилганлигини тантанали равишда эълон қилади».

Фуқароларга нисбатан чинакам ғамхўрлик билан йўғрилган бу жумлалар ҳақиқий инсонпарвар жамият қураётганлигимиздан далолат бериб турибди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 7 та боби фуқароларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва бурчларига бағишланганлиги бежиз эмас. Чунки давлатнинг давлат бўлишида, тараққиётида фуқароларнинг ўрни, ҳаёт тарзи, ўз мамлакати сиёсатига муносабати асосий роль ўйнайди. Фуқароларнинг ишончу эътиқоди муҳим аҳамият касб этади.

Юртимизда истиқлол шабадаси эсаётганига эндигина 6 йил бўлди. Қисқа фурсат ичида Ўзбекистоннинг ўз йўлини тўғри танлаб олганлигини жаҳондаги энг буюк давлатлар ҳам эътироф этмоқда. Совет давридаги йиллар давомида йиғилиб қолган муаммоларни бартараф этиш нечоғлик қийин бўлишига қарамай, давлатимиз фуқароларига ғамхўрлик қилишни биринчи даражали вазифа қилиб қўймоқда. Бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш даврида фуқароларни ижтимоий ҳимоя қилиш борасида қатор фармонлар чиқарилди. Айрим ҳамдўстлик ва бошқа хорижий мамлакатларда нотинчлик ва беқарорлик ҳукм сураётган ҳозирги мураккаб алғов-далғов замонда Ўзбекистон фуқаролари тинч ва осуда ҳаёт кечирмоқдалар.

Ҳа, мамлакатимизда яшаётган ҳар бир киши бугунги кунда дунёнинг қайси бурчагига бормасин, «Мен Ўзбекистон фуқаросиман» дея баралла айтиб ўзини таништиради.

Кўчқор ЖУМАҚУЛОВ,
«Янгийўл» газетаси ходими.

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛДИ ДОН...

Нукус туманидаги «Кердар» жамоа хўжалигининг Жиянбой Бекчонов бошлиқ бригада аъзолари Қорақалпоғистон Республикасида биринчи бўлиб давлатга шоли сотиш йиллик режасини бажаришди. 60 гектар майдондан 270 тоннадан ортиқ табиат неъмати йиғиштириб олинди.

Табиий қийинчиликларга қарамай мўл ҳосил етиштирган бригада аъзолари ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказиш учун ўрим-йиғимни қизғин давом эттиришмоқда. Шу билан бирга келгуси йил ҳосилига пухта замин ҳозирлашаётир.

Қорақалпоғистон янгиликлари

ЎҚУВЧИЛАРГА МУНОСИБ ТУҲФА

«Қорақалпоғистон» нашриёти мактаб ўқувчилари учун муносиб туҳфа ҳозирлади. Бу ерда қорақалпоқ халқ миллий эпоси «Қирққиз» достони лотин алифбосида кўп нусхада, сифатли матбаачилик усуллари қўлланган ҳолда босиб чиқазилди.

Мазкур нашриёт «Болаларга совға» серияси билан Бердах номидаги мукофот совриндори Х.Сапаровнинг «Табиатга саёҳат», К.Каримовнинг «Болалик эртаклари», К.Елмуродовнинг «Анқов мерган ва тулки» шеърий тўпламларини ҳам чоп этди.

ИШ ЎРИНЛАРИ ЯРМАРКАСИ

Шуманой тумани ҳокимлиги ва Меҳнат биржаси ташаббуси билан бўш ишчи ўринлари ярмаркаси бўлиб ўтди. Ярмаркада 40 дан зиёд ташкилотлар, корхоналар, муассасалар меҳнаткашларга бўш ишчи ўринларини тавсия қилди.

Шу куни 120 киши иш билан таъминланди.

«НУРОНИЙ»НИНГ СОВРИНДОРЛАРИ

«Нуроний» жамғармаси Қорақалпоғистон Республикаси бўлими томонидан таъсис этилган «Мустақиллик-фахрийлар тақдирида» мавзусидаги кўрик-танловига якун ясалди. Унда Қорақалпоғистоннинг ўнлаб энг забардаст қалам аҳллари иштирок этди.

Биринчи ўрин ва мукофот журналист Т.Худойбергановнинг «Ҳаётнинг бетакрор онлари» публицистик мақоласига берилди. Ғолибларга мукофотлар ва дипломлар топширилди. Уни «Нуроний» жамғармаси Қорақалпоғистон бўлими бошлиғи Жалил Муяддинов топширди.

Абду РАҲМОН,
«Ишонч» мухбири

ДУШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Шарқ тароналари». 7-кўрсатув.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Даврнинг узилмас ришталари».
9.05 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
9.25 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.50 «Алдар Кўса ва бой». Мультфильм.
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Муҳаббат риштаси». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар (Ҳиндистон).
12.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоаларининг концерти.
13.10 «Ўзкинохроника» намойиш этади. «Пахта».
13.20—14.00 Телевизион миниатюралар театри. «Шийпондаги ҳангомалар».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Олтин мих». Мульт-фильм.
18.20 «Умид учқунлари».
18.45 «Олам ва одам».
19.05 Бухоро—2500. «Афсонавий Бухоро».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.35 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. «Туркистон» саройидан олиб кўрсатилади. (Ёзиб олинган).
22.30 ЮНЕСКО. «Жаҳон хотираси» лойиҳасининг халқаро маслаҳат кенгаши учрашуви. «Мусҳафи Усмон».
22.50 «Ҳуқуқий жамият сари».
23.05 II Марказий Осиё ўйинлари якунларига доир.
23.40 «Ахборот».
00.05 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
00.25 — 00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.15 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.00 «Кундалик».
22.10 «Бешинчи ўлчов».
22.25 «Спорт қитъаси».
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15 — 00.25 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
17.20 — 20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Одаматонинг қовурғаси». Бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.50 — 22.15
*
22.15 «Кругозор». Тележурнал.
22.45 — 23.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45
Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.10 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Дидар».
20.00 «Жаҳон».
20.15 «Авторейд».
20.25 «Фариштам».
20.55 «Умр баҳори».
21.10 «Спорт-тайм».
21.40 «Ракурс».
22.15 «Таассуротлар оғушида». Ҳужжатли фильм (Япония).
22.40 Кинематограф. «Улкан муваффақият». Телесериал.
23.25 «Мулоҳаза».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.10 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Фаровонлик манбаи».
9.40 «Олам ва одам».
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Авлод».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Инглиз тили.
11.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
*
11.25 «Дунё адабиёти».
11.45—14.00 Ш. Бошбеков. «Темир хотин». Шакаржон қизиқ Юсуфжонов номидаги Фарғона вилоят театрининг спектакли.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Эл тинчлиги йўлида».
18.30 «Шарқ тароналари». 8-кўрсатув.
18.55 «Ажаб саодат эрур...» Адабий кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.30 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Таянч нуқтаси».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Меҳр нур». Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига бағишланади.
21.30 «Вазият». Публицистик кўрсатув.
21.45 «Санъат дўстликка чорлайди». Чарльз Ансбакер.
22.10 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
22.35 ЮНЕСКО. «Жаҳон хотираси» лойиҳасининг халқаро маслаҳат кенгаши учрашуви. «Хазина».
22.55 «Маънавият боғи». Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.15 «Чемпион сафардан қайтди». Н. Толипов.
23.35 «Ахборот».
24.00 «Умрбоқий тароналар».
00.15 — 00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.10 «Олтин кент».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ХИФ».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 Кинонигоҳ. «Инспектор «Морс». 9-серия.
23.15 Кундалик.
23.25 «Акс».
23.45 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
24.00 — 00.10 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Цирк артистининг куни». Телевизион бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси.
21.45 — 22.05
22.05 «Афсонавий шаҳарда». Телефильм.
22.15 — 22.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Сен ҳақингда ва сен учун».
19.05, 22.00 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.10 «Мусиқий фрагмент».
20.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.45 «Дорихона эшитади».
21.20 «Жонли тил».
22.05 «Моҳир».
22.35 «Мусиқий фрагмент».
22.40 «Европа манзаралари».
23.00 Кинематограф. «Улкан муваффақият». Телесериал.
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 1

ЎҚИТУВЧИЛАР ВА МУРАББИЙЛАР КУНИ

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. «Туркистон» саройидан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
9.55 «Излаган имкон топади».
10.15 «Санъат дўстликка чорлайди». Чарльз Ансбакер.
10.40 «Чамандаги гуллармиз».
11.00 «Ғаройиб бола». Бадиий фильм.
12.30 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
12.50 «Муҳаббатга Ватандир юрак». Киноконцерт.
13.10 Уйғун. «Зебунисо». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
14.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Той бола».
15.00 «Сайқал». Видеоканал.
16.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Нефтчи» (Фарғона). Танаффус пайтида — «Филча ва мактуб». Мультфильм.
17.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Оҳангларда қалб ҳарорати».
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Беодоб бола». «Серғайрат кампир». Мульт-фильмлар.
18.20 «Бокира туйғулар».
18.40 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»
18.45 Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол-97» телефестивали
19.05 Хива-2500. «Тарихингдур бир жаҳон».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.45 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ҳидоят сари». Маърифий кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Қутлов». Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига бағишланган кўрсатув.
22.10 «Қўшиғимиз сизга армуғон».
22.40 Футбол, учрашувлар, натижалар.
22.45 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.50 «Ахборот».
00.15 «Доира оҳангида». Фильм-концерт.
00.40—00.45 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Мусиқий шарҳ».
18.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.15 Кундалик.
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15 — 00.25 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.35
*
20.35 Ўқитувчилар кунига. «Мусиқа ҳамма учун».
21.05 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
21.35 «Бриллиант қўл». Бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси.
23.15 — 23.35
*
23.35 Эълонлар.
23.40 — 24.00 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Осойишта хонадонда».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Ҳуқуқ ва бурч».
20.30 «Азизим».
21.00 «Устоз».
21.30 «Автосалтанат».
21.40 «Эллада».
22.05 «Ҳаёт карвони».
22.30 «Дунё эшиги». Хитой Халқ Республикасининг Мустақиллик кунига.
23.00 Кинематограф. «Улкан муваффақият». Телесериал.
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Қўшиғимиз сизга армуғон».
9.05 «Иқтисодиёт чорраҳала-рида».
9.25 Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол-97» телефестивали.
9.45 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм.
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Қизиқарли учрашувлар».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ўзбекистон тарихи.
11.00 Япон тили.
11.40 Алифбо сабоқлари.
*
12.10 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

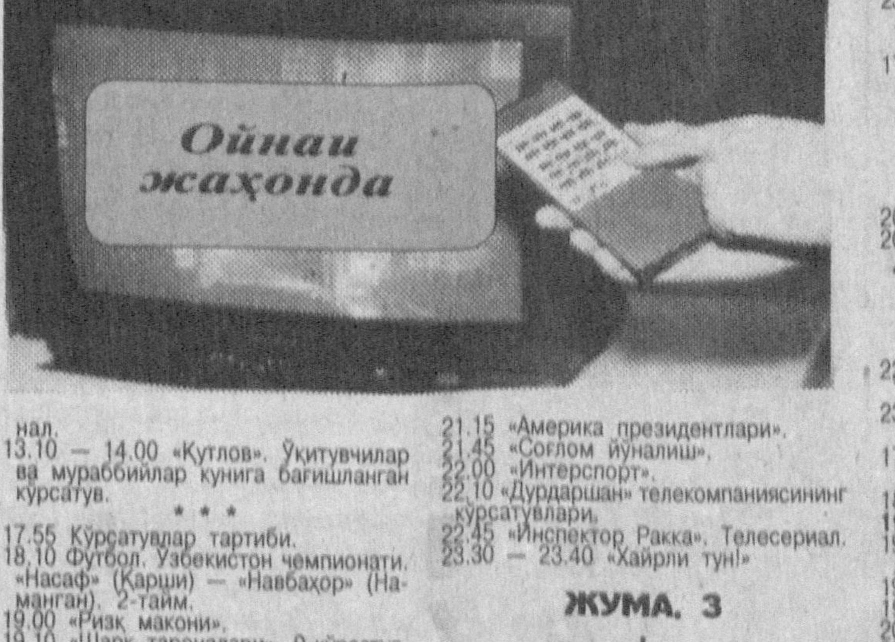

13.10 — 14.00 «Қутлов». Ўқитувчилар ва мураббийлар кунига бағишланган кўрсатув.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Насаф» (Қарши) — «Навбаҳор» (Наманган). 2-тайм.
19.00 «Ризқ макони».
19.10 «Шарқ тароналари». 9-кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 23.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Парламент соати».
21.20 Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов концерти.
21.55 «Иймон».
22.25 Шавкат Раҳмон. «Оқибат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.50 «Таҳлил».
23.05 «Биламиз-у, аммо...».
23.30 «Ахборот».
23.55 «Унвони инсон». «Ўзкинохроника» премьераси.
00.10 — 00.15 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультипанорама».
9.15 «Нафосат».
9.25 «Синфдош».
9.45 «Туҳфа».
9.55 «Бу мунис лаҳзалар».
10.20 «Даллас». Телесериал.
11.10 «Жараён».
11.20 Видео—«О».
12.55 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Бир жуфт қўшиқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.10 «Сир».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.10 «Мутойиба».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Келин-куёв». Телешоу.
21.35 «Одамлар орасида».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кино жавонидан».
23.40 — 23.50 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.35
20.35 Эълонлар.
*
Россия давлат телевидениеси.
22.40 — 23.05
*
23.05 Бухоро — 2500. «Бухоро — музей шаҳри». Телефильм.
23.15 — 23.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.40 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шалом».
20.20 «02» тўлқинида.
20.35 «Минг бир маслаҳат».
20.50 «Компьютер-ревю».
21.05 «Тасвир».
21.15 «Америка президентлари».
21.45 «Соғлом йўналиш».
22.00 «Интерспорт».
22.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.45 «Инспектор Ракка». Телесериал.
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Шарқ тароналари». 9-кўрсатув.
8.40 «Юзма-юз».
9.00 «Талаба ва спорт».
9.20 «Соғлом авлод».
9.35 «Олов дамини даф этиб...»
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Немис тили.
11.30 География.
*
12.00 «Соз ва овоз». Мусиқий кўрсатув.
12.20 «Зар дарё — заррин дарё».
12.40 — 14.00 «Замонавий аёл». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ёш теннисчилар».
18.25 «Қалб гавҳари». Маърифий кўрсатув.
18.50 «Оламни асранг!»
19.05 Бухоро — 2500. «Бухорои Шариф».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.45 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «УзДЭУавтотеххизмат: ҳамкорлик истиқболлари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Санъаткор саодати». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Турғун Бекназаров.
21.50 «Ватанни севмоқ иймондандир...»
22.15 «Мусиқа ва ҳаёт».
«Мунаввар дунё».
Маърифий дам олиш дастури.
22.35 «Олам».
22.50 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм (Миср Араб Республикаси).
23.40 «Ахборот».
00.05 — 00.10 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Эркатой». Болалар учун дастур.
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.35 «Бир жуфт қўшиқ».
9.45 «Билиб қўйган яхши».
9.55 «Сир».
10.10 «Дубляж».
10.25 «Мутойиба».
10.40 «Келин-куёв». Телешоу.
11.15 «Одамлар орасида».
11.40 — 13.10 «Кино жавонидан».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Бор экан-да, йўқ экан...»
18.35 «XXI аср авлодлари».
18.55 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
19.05 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.15 «Эртага — шанба».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дил дафтари».
20.00 «Сизлардан ишорат».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ривоят».
21.10 «Дераза».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.35 «Кинонигоҳ».
23.10 «7 дан 70 гача».
23.30 — 00.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
6.30 — 8.00
* * *
17.20 — 20.35
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Филадельфия тажрибаси». Бадиий фильм.
*
Россия давлат телевидениеси.
22.20 — 22.45
*
22.45 «Санъаткор ҳаётидан икки кун». Телефильм.
23.15 — 23.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.05 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
19.50 «Рангинкамон».
20.20 «Уй остонадан бошланади».
20.50 «Маънавият ва Ислом».
21.10 «Жума куни ишдан сўнг».
21.40 Араб эстрадаси.
22.10 «Инспектор Ракка». Телесериал.
22.55 «Йиллар ортидаги йўллар».
23.20 Ўзбекистонда Япониянинг Маданият кунлари. «Қишлоқ». Балет труппаси раҳбари Ёкояма Кейко.
23.50 — 24.00 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Санъаткор саодати». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Турғун Бекназаров.
8.55 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Нақшлар бўстони».
9.10 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм.
10.00 «Шоҳрух» клуби.
10.20 «Нуроний». Тележурнал.
10.40 «Олтин мерос». Либослар жозибаси.
10.55 «Яхшиларни кўрсанг яшагинг келар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
11.15 «Остонаси тиллодан».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
11.35 «Таъзим».
11.55 «Маҳорат».
12.15 «Сени Ватан кутади».
12.35 «Тилсимот». Адабий-маърифий кўрсатув.
12.50 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
13.25 — 15.25 «Майсаранинг иши». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кундуз амакининг қиссалари». Мультфильм.
18.30 «Аудитория».
18.50 «Турон тулпорлари».
19.05 «Шарқ тароналари». 10-кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Жаҳон спорти.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.30 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Отажон Худойшукуров.
22.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.
22.25 «Мусиқий саёҳат».
22.45 — 00.25 «Ўн учинчи хотин». Бадиий фильм (Миср Араб Республикаси).

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...»
9.15 «XXI аср авлодлари».
9.35 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
9.40 «Бизнес ҳафта якунлари».
9.55 «Дил дафтари».
10.00 «Сизлардан ишорат».
10.25 «Ривоят».
10.35 «Дераза».
10.50 «Кинонигоҳ».
12.25 — 12.45 «7 дан 70 гача».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.
18.20 «Боланинг тили».
18.35 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Қонун ҳимоясида».
19.00 «Дилбарим».
19.15 «Умрбоқий мерос».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес -академия».
20.10 Дилором наволар.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ханда дўкони».
21.20 «Қўшиқлар жилоси».
21.40 «Даллас». Телесериал.
22.30 «Интер-футбол».
22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 Видео—«О».
00.45 — 00.55 «Даракчи».

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
17.15 — 22.15
*
22.15 Эълонлар.
22.20 «Жейн хоним». Бадиий фильм. 1-серия (Англия).
23.30 — 23.40 Хива — 2500. «Хива — тўрт дарвоза шаҳри». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 «Шанба эртаги».
10.25 «Спектаклдан сўнг».
10.55 «Еввойи». Бадиий фильм.
12.20 «Учувчи шифокорлар». Бадиий фильм.
13.05 «Шарқ тароналари».
13.35 «Польшага назар».
13.50 — 14.10 «Корейс тилини ўрганамиз».
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.15 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Биргаликда куйлайлик».
20.45 «Намастэ».
21.15 «Рақслар қанотида».
21.45 «Тақдирлар».
22.20 «Самодаги олмослар». Телесериал.
23.05 «Бу ажиб дунё».
23.20 «Хит-коллекция».
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Шарқ тароналари». 10-кўрсатув.
11.25 «Табассум кўчаларида». С. Аҳмад. «Керакли аждар».
12.00 «Цирк! Цирк! Цирк!»
12.30 «Ўн учинчи хотин». Бадиий фильм.
14.10 «Мусобақалар, очколар, секундлар».
14.25 — 15.25 «Болалигим — пошшолигим».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Омад юлдузи».
18.40 Султонмурод Олим. «Дўппи». Видеофильм.
18.50 Хива — 2500. «Хива». Телефильм.
19.00 Эстрада тароналари.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Олтин дала». Ахборот-мусиқий дам олиш кўрсатуви.
22.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» (Тошкент) — «Насаф» (Қарши). 2-тайм. Ёзиб олинган.
22.50 «Якшанба оқшомида».
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
23.20 Кино янгиликлари.
23.30 «Жаҳон киноси юлдузлари».
23.45 «Яна ўша Насриддин». Телевизион мусиқий бадиий фильм. 1—2-сериялар («Ўзбектелефильм»).
01.35 — 01.40 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.30 «Қонун ҳимоясида».
9.40 «Дилбарим».
9.55 «Умрбоқий мерос».
10.05 «Бизнес-академия».
10.20 Дилором наволар.
10.35 «Ханда дўкони».
10.55 «Қўшиқлар жилоси».
11.15 «Даллас». Телесериал.
12.05 «Интер-футбол».
12.25 — 14.00 Видео—«О».
*
16.30 Кўрсатувлар дастури.
16.35 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
18.20 Мультипанорама.
18.40 «Турфа олам».
19.00 «Бари ҳазил».
19.10 Келгуси ҳафтада.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Мусиқа салтанати».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Жараён».
21.15 «Даллас». Телесериал.
22.05 «Миллионлар ўйини».
22.50 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».
23.00 Видео-«О».
00.35 — 00.45 «Даракчи».

III

17.30 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси.
17.35 — 22.05
*
22.05 Эълонлар.
22.10 «Жейн хоним». Бадиий фильм. 2-серия.
23.20 — 23.45 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.25 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.35 Эълонлар.
11.40 Киносалон. «Шошилсанг — одамларга кулги бўласан». Бадиий фильм.
13.40 «Ракурс».
14.10 «Жонли сайёра».
14.30 «Турбулентлик». Бадиий фильм.
16.00 «Шу куннинг мавзуси».
16.15 Мультэкран.
16.35 «Сенинг вақтинг».
16.55 — 17.10 «English for children». Болалар учун инглиз тили.
*
17.10 — 18.45
Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00, 21.10 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телеташриф».
19.40 «Иштирок этувчилар».
20.10 «Тошкент оқшомида».
20.40 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.15 Киносалон. «Сувли дунё». Бадиий фильм.
23.15 «Мусиқий олимп».
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!»

ҚАЛДИРҒОЧЛАР ҚАЙТИБ КЕЛДИЛАР

Сарлавҳани ўқиб, «Йўғ-эй, кузда-я!» дея ажабланишингиз табиий, азиз муштарий. Аммо...

...: Тошкент вилоятининг Пискент шаҳридаги 3-ўрта мактабни 1972 йил тамомлаб кетган собиқ ўқувчиларни куни-кеча қадрдон илм даргоҳларига қадам ранжида қилиб, устозлари даврасида ўтказган учрашув кечасида қатнашганлар бунинг ҳазил эмаслигига ишонч ҳосил қилдилар.

- Чорак аср илгари учирма қилган қалдирғочларимиз униб-ўсиб, турли масъулиятли соҳаларда меҳнат қилиб, эндиликда халқ орасида ўзига яраша обрў-эътибор қозонаётганини кўриб қувонамиз,- дейди қувонч билан 3-мактаб директори Эркин ака Йўлдошев.- Ҳозирда шогирдларимиздан Абдували Ғофуров - Пискент туман ҳокимининг биринчи муовини; Маҳмуджон Дадажонов - олим, Муҳаммадкарим Эргашев - Олмалиқ шаҳар умумий овқатланиш тармоқ бошқармасининг раиси лавозимларида хизмат қилаяптилар.

Кеча давомида ўзига хос савол-жавоблар уюштирилиб, тенгқурлар орасида энг биринчи уйланган, турмушга чиққан, институтга кирган, ўғил уйлантирган, қиз чиқарган...лар аниқланди. Хуллас, барча соҳалардаги «энг биринчи» лар аниқланди ва махсус совғалар билан тақдирландилар. Кеча сўнггида сарупо кийган устозлар шогирдларини дуо қилиб, уларга барча эзгу ишларида омад тиладилар. Устозларга бўлган ана шундай муносабатни қарор топтириш, кексаларни ёдга олиб, ҳурматлаш, ёшлар орасида бу каби тадбирларни ўтказиб туришни яхши анъанага айлантириш республикамизда таълим-тарбия ишларини янада юксалтиришга катта ҳисса қўшиши шубҳасиздир.

Бахтиёр АБДУРАҲМОНОВ,
«Ишонч» мухбири

Назм бекати

САВОЛ БЎЛГАЙ

Ҳаёт шундай мураккаб-ки, киши ҳайрон-у, лол бўлгай,
Разолатга юзин бурган охир гирён-у, лол бўлгай.
Камтарлик кимгаким ёрдир, камолот йўлига киргай,
Самимийлик ва хотамлик ажиб бир ўзга ҳол бўлгай.
Такаббурлик ила,дўстим, етибди ким муродига,
Кибру ҳаво ва манманлик бил, умрингга завол бўлгай.
Яхшилик қил, яхшиликни ўз умрингнинг шиори бил,
Саҳоват-у, тотувликдан ҳаёт там-там ва бол бўлгай.
Бандаликни бажо айлаб, ўтаркансан, дафн чоғи,
«Бу кас қандай одам эрди?» деган албат савол бўлгай.
Музаффар, гар элим алқаб, сенинг номингни ёт этса -
Деса камтар, ширин сўз бўл, бу умринг безавол бўлгай.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси, шоир Музаффар Туроб бадиий ижодни журналистика билан қўшиб олиб бораётган ижодкорлар сирасига киради. «Учқур ҳаёл», «Қурувчи бўламан», «Осмондаги дарвоза» сингари шеърий ҳамда «Умр чиройи», «Сув келтирган азиз» каби насрий китоблар муаллифи.

ИСТАК

Сарҳад билмас олис уфқлар мисол,
Ширин орзуларинг билмагай поён.
Кўнглингдек мусаффо, беҳад безавол,
Соф севгинг ҳеч кимга бўлмагай аён.

Сирли сандиқ янглиғ дилинг тўрида,
Асрайсан авайлаб, теккизмайин гард.
Қалбингга чўғ солган ишқнинг зўридан,
Бутун вужудингда роҳатбахш бир дард.

Шу дард ҳаёлларинг этган паришон,
Шу дарддир уйқуларинг ўғирлаган ҳам.
Ҳар қизда бор савдо, келинчак, ишон,
Шу дард туйғуларинг ўғирлаган ҳам.

Яқин дугонанг ҳам воқифмас рўй-рост
Севгингни кўзларинг айладилар фош.
Қалбини ўртади оташ, эҳтирос,
Йигитда бор эди саботу бардош.

Севгисиз эмасму қоронғу дунё,
Севгининг домига тушмас ахир ким?
Туйғулар туғёни қошида лол ё
Сархушликдан бўлдинг ниҳоят таслим...

Сарҳадсиз уфқлар бўлмасин мубҳам,
Орзу йўлдош бўлсин абадул-абад.
Истагим, ёрингга муҳаббатинг ҳам
Ўша уфқлардек билмасин сарҳад!

ЧЎЛПОН МОНОЛОГИ

Мен Чўлпонман, дўстлар,»Кеча ва кундуз»
Ҳақни, озодликни, халқимни дердим.
Минг афсус, булутлар қоплаган юлдуз-
Янглиғ бир қора кўз, бенажот эрдим.
Хаёлимда афгор миллат тақдири,
Эркини ўйлардим тушларимда ҳам.
Ҳокисор, бир туркий элат тақдири,
Ўзлигин куйлардим хушларимда ҳам.

«Бузилган ўлкага»,дея ёзган мен,
У машъум кунларга гувоҳдир тарих.
Ноҳақ қатағонда тўзган, озган мен,
Юрт деб қурбон бўлдим, ҳайҳот, водариғ!

Руҳан ўлганим йўқ!
Чекмангиз оҳ-воҳ.
Томирларда жўшиб, гупирган менман.
Мустақил элимга ҳамроҳман, ҳамроҳ,
Эрк шамоли бўлиб уфирган менман.

Ассалом, уйғонган, тузалган ўлка,
Улуғвор режалар аро мен борман.
Ассалом, орзуси ушалган ўлка,
Порлоқ истиқлолга мададкор, ёрман!

Музаффар ТУРОБ

1.Шоирнинг романи шундай номланган

ОҲАНГЛАР СЕҲРИ

Инсон қадимдан мусиқага ошно бўлиб келган. Унинг бетакрор қудрати, сирли сеҳри хусусида турли давраларда турли фикрлар билдирилган. Куйга илоҳий куч рамзи деб ҳам қарашган. Шу боис мисрликлар чолғу таратаётган куйни муқаддас ҳисоблаганлар. Юнонлар ва римликлар ёқимли, форслар эса унинг бетимсол руҳ сифатида яшашига ишонишган.

Одамзот соғлиғига ва узоқ умр кўришига мусиқа таъсир этишини Шарқ алломаларидан Ал-Хоразмий, Абу Райҳон Беруний, Абу Наср Форобий, Хорун ар-Рашид ҳам таъкидлаб ўтишган. Чунончи, Форобий шундай ёзади: «Мусиқа шу маънода фойдалики, у ўз мувозанатини йўқотган одамлар хулқини тартибга келтиради». Бу илм соғлиқ учун ҳам фойдалидир. Чунки тана касал бўлса, руҳ ҳам сўлади. Шунинг учун гўзал овозлар таъсири билан руҳни соғайтиришнинг инсон соғлиғига фойдаси бор. Буюк табиб Абу Али ибн Сино баъзи беморларни севимли куйлар таъсирида даволагани тарихдан маълум. Навқиронлик даврини Бухорода ўтказган буюк табиб мусиқанинг сеҳрли қудрати ва инсон руҳига таъсирини ўрганиб, «Шифо», «Тиб қонунлари», «Мусиқа санъатига кириш», «Ишқ рисоласи», «Мусиқа илми ҳақида маълумот» сингари асарларида бу ҳақда кўплаб маълумотларни келтиради. Ибн Сино безгак кенг тарқалган пайтда ҳаёт-бахш куйлар таъсирида беморларни ўлимдан сақлаб қолган экан. Шу билан бирга савдойи, васваса, безовталик, асабийлик каби бир қанча касалликларни куй ёрдамида даволаш мумкинлигини амалда исботлаб берган.

Қадимда араб шифокорлари ҳам мусиқада илоҳий куч борлигини, унинг инсон руҳига тез таъсир этишини англаб, беморларни чолғу асбоблари ёрдамида даволашган. Шифохонларга тез-тез созандалар таклиф этилган. Кайковус ўзининг машҳур «Қобуснома» асарида ўғлига насиҳат қилиб, қуйидагиларни ёзган: «Агар эшитувчи қизил юзлик, мошгуруч соқол бўлса, (мусиқа асбобининг) иккинчи торида чалгил, агар сариқ юзли бўлса, (мусиқани) бум торида чалгил, агар қора юзли, савдойи, ориқ бўлса, (мусиқани) кўпроқ уд торида чалгил, агар бадани оқ ва семиз бўлса, йўғон торда чалгил».

Турли хил оҳангдаги мусиқа, куй инсонга роҳатлантирувчи, ухлатувчи сифатида таъсир қилади. Мусиқалар асосан етти нотадан иборат. Қуръони Карим ҳам етти усулда (ҳарфда) қироат қиладиган қилиб нозил қилингандир. Улардан қайси бири осон бўлса, ўша билан қироат қилинг дейишган. Шунинг учун ҳам масжид, мадрасаларда Қуръон қироат билан ўқилади.

Мусиқанинг жозибадорлиги ҳақида даҳолар ҳам тарих саҳифаларида ўз фикрларини билдириб кетишган. Арасту шундай ёзганди: «Мусиқа қалбнинг ахлоқий жиҳатларига таъсир кўрсата олиш лаёқатига қодир. Модомики, мусиқа шундай хусусиятларга эга экан, демак, у кишиларни тарбиялаш воситаларига киритилмоғи лозим». Алишер Навоий эса бундай дейди:

Эй, Навоий топти мутриб созидин кўнглум наво,
Гўйиё жон риштасига тегди мизроби анинг».

Америкалик олим Френк Флуднинг айтишича, юраги хаста кишиларда мусиқа хуш кайфият туғдираркан. Ёқимли куй улардаги тушкунлик руҳини йўқотиб, фавқулодда бўлган ваҳима ва хавотирни бартараф этишга ёрдам бераркан. Олимлар яна шуни аниқлашганки, ўсимликлар ҳам мусиқани хуш кўришаркан. Ёқимли куй таъсири остида гуллар очилгани ҳақида маълумотлар бор. Чиндан ҳам мусиқада минг йиллар қаъридан келаётган бутун мавжудотни ҳайратда қолдирган жумбоқлар силсиласи мужассамдир. Яна ким билади дейсиз?

Иззат АҲМЕДОВ.

СПОРТ

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

Ўтган ҳафтада Тошкент вилоятининг сўлим Оқтош қишлоғи оромгоҳларидан бирида ажойиб спорт байрами бўлиб ўтди. Ўзбекистон Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ташаббуси билан шу соҳа вакилларининг биринчи спартакиадаси бўлиб ўтди. Спартакиадада Қорақалпоғистон ҳамда республиканинг барча вилоятларидан келган 200 дан ортиқ ҳаваскор спортчилар иштирок этди. Ўрни келганда шуни алоҳида қайд этиш керак, мусобақанинг ҳар томонлама муваффақиятли ўтиши учун унинг ташкилотчилари қўлларидан келган барча шарт-шароитларни яратиб беришди.

Спартакиада очилишида Марказий қўмита раиси Жория Олимхўжаева айтган фикрлар унинг мазмун-моҳиятини намойиш этди: Гап мусобақаларда кимнинг ғолиб, кимнинг мағлуб бўлишида эмас, энг муҳими — дўстлик ғолиб чиқади, гап ана шунда. Ҳақиқатдан ҳам шундай бўлди. Уч кун давомида ёши, касбидан қатъий назар иштирокчилар спортнинг стол тенниси, шахмат-шашка ва футбол турлари бўйича ўзаро белашдилар. Мусобақа якунларига кўри умумкананда ҳисобида наманганлик спортчилар биринчи, Тошкент вакиллари иккинчи, сирдарёликлар эса учинчи ўринни эгалладилар.

КИРОЙИ ШАХМАТЧИ

Сайдулло ака Ҳамроев асли сурхондарёлик. Ҳозир Денов шаҳридаги Абдулла Набиев номли маҳалла қўмитасига раислик қиладилар. Ниҳоятда дилкаш, самимий, қўллари ҳамиша кўксида. Шахмат жону диллари. Сайдулло ака шахмат ўйнаётган стол атрофида ҳамиша ишқибозлар гавжум. Орасира топиб-топиб айтган учирма гаплари ҳамманинг завқини келтиради. Агар ўйинда ғолиб келсалар, қўлларини камтарона бир силкиб ўзларига ишора қиладилар: «Кирой шахматчи бўлса, шундай бўлсада».

Мабода ютқазиб қўйсалар ўринларидан туриб, рақибларининг қўлларини ярим соат сиқиб турадилар. Сайдулло ака мусобақада унча-мунча моҳир шахматчиларни (уларнинг орасида шахмат усталигига номзодлар ҳам бор) ортда қолдириб, фахрли учинчи ўринни эгалладилар. Ушбу мусобақада сирдарёлик шахматчи Нормамат Тошпўлатов биринчи, самарқандлик Илҳом Ёдгоров учинчи бўлди.

МАЛИКЖОН ЎТКАЗИБ ЮБОРГАН БИР ТЎП

Футбол турнирида омад андижонликларда кетди. Наманганликлар иккинчи, жиззахлик футболчилар учинчи ўринни эгалладилар.

Маликжон Мирзаев Наманган вилоят Марказий банкида хизмат қилади.

* — Биласизми, бундан салкам 30 йил муқаддам Бутуниттифоқ пионерлар оромгоҳи — «Артек»да дам олиб, футбол мусобақасида ғолиб чиққан эдик, — дея тўлқиниланиб ҳикоя қилади у. — Ўшанда дарвозабонлик қилган эдим. Машҳур дарвозабон Лев Яшиннинг шахсан ўзи менга мукофот топширганди.

Маликжон бу сафар ҳам дарвозада турди. Наманган жамоаси беш ўйинда рақиблар дарвозасига 17 тўп киритди. Ўз дарвозасидан бор йўғи бир тўп ўтказиб юборди. Айнан ана шу биттагина тўп Маликжонга қимматга тушди. Андижонликларга 1:0 ҳисобида ютқазган наманганликлар иккинчи ўринни эгаллашди.

Лекин Маликжон бундан хафа эмас, — «Келгуси мусобақада, насиб қилса, биринчиликни қўлдан бермасликка ҳаракат қиламиз», — дейди у.

ОЛТМИШ ЁШЛИ ДАРВОЗАБОН

Тошкент вилояти футболчиларидан бири қандайдир сабаб билан ўйинларда иштирок этолмайдиган бўлди. Вилоят касаба уюшмаси қўмитаси раиси Людмила Фёдорова ёнида турган Бўстонлиқ туман касабақўм раиси Меҳмонқул Мирзаевга қараб:

— Қани Меҳмонқул, бўлақол, ўйинга тушасан, жуда бўлмаса дарвозага турасан, деди. Биз ишқибозлар дастлаб опа ҳазиллашаяпти, деб ўйладиқ. Йўқ. Илож бўлмагандан сўнг начора. Ўйини иккинчи ярмида. Меҳмонқул ака майдонга тушди. Наманганликлар билан бўлган учрашувда пойтахт вилояти жамоаси йирик ҳисобда мағлубиятга учраётган эди.

Иккинчи бўлимда наманганликлар бирорта ҳам тўп уролмадилар. Аниқроғи, ё тўп дарвозага киргиси келмади ё наманганликлар нишонга аниқ йўл топаолмадилар. Ҳарқалай Меҳмонқул ака қўриқлаётган дарвоза дахлсиз қолди.

Албатта бу олтмиш ёшли отахон дарвозабонга билдирилган ҳурмат эди.

ПАРИЛАР ЮРТИ ЧЕМПИОНИ

Стол тенниси, ўзингизга маълум, кўпроқ шаҳарликлар ўйини. Кўпчилик спортнинг бу турида иштирок этаётган тошкентлик, самарқандликлар ғолиб чиқишса керак деб башорат қилишганди. Йўқ. Улар ўйлагандек бўлмади. Аёллар баҳсида чустлик гўзал қиз Каримахон Иномова ўзининг барча рақибларини доғда қолдириб биринчиликни олиб кетди. Фақат биринчиликни эмас, кўпчиликнинг дўстона меҳрини, муҳаббатини олиб кетди. Каримахоннинг ўйинларини кузатар эканмиз, олис парилар юртидан келган қорақош, қоракўз ўзбек қизининг маҳоратидан кўксимиз фахрга тўлди. Бўлар экан-ку. Каримахондан кейинги ўринлар тошкентлик Наталья Кузовенкова ҳамда андижонлик Альфия Кириевскаяга насиб этди.

СУРХОНЛИК ОПАХОН

Мусобақа қатнашчиларини олиб кетадиган автобуслар бир соатдан ортиқроқ кечикиб келди. Барча иштирокчилар жомадонларини кўтариб олиб, дарвоза олдида туришарди. Ҳорғинлик, кутиш ҳаммани зериктирди. Ўзидан катта қутини қўлтиқлаб олган сурхондарёлик Меликхон Ҳакимова ёшларни дарров даврага тортди. Қутини чирманда қила сурхон лапарларини бошлаб юборди. Фарғоналик йигит-қизлар унга жўр бўлишди. Яна даврага файз кирди, яна дилларга қувонч улашилди. Шу воқеадан бир соатча илгари спартакиаданинг ёпилиши маросимида Меликхон опа Ҳакимова энг катта совринлардан бирини қабул қилиб олганди. Опа шашка бўйича аёллар ўртасида ўтказилган беллашувларда иккинчи ўринни эгаллади. Совринни қабул қилиб олар экан, опа ҳазиллашиб: «Тошкандан болларга совға оборадиган бўлдим. Опагинанингиз ўргилсин, бизни ҳам эсдан чиқармабсизлар-а», дея ҳаммани кулдирди. Шашка бўйича самарқандлик Лола Алиева биринчи, сирдарёлик Жаннатхон Ҳазратқулова учинчи ўринни олишди.

Айтаверсак гап кўп, ушбу лафҳалар 200 спортчиларнинг айримлари ҳақида холос.

Умуман олганда, Жиззах, Сурхондарё, айниқса Қорақалпоғистонлик вакиллари мусобақаларга яхши тайёргарлик билан келганликларини кўрсатишди. Бу вилоятларнинг спортчилари ҳам ташкилий, ҳамжисмоний жиҳатдан мусобақа ғолибларига сира бўш келишмади. Қибрайлик Тоҳир Абдуқодиров, норинлик ўқитувчи Манзура Мирзаева, андижонлик Мадамин Раҳматов ўзлари иштирок этган спортда юқори малакаларини кўрсатишди. Андижонлик адвокат Маламин Раҳматов стол тенниси ва шахмат бўйича мастерликка номзод ҳам экан. Дарвоқе Мадамин ака айнан ана шу спорт байрамида ўзининг 50 ёшини нишонлади. Мусобақанинг ташкилий қўмитаси у кишини қимматбаҳо совғалар билан тақдирлади. Хулоса қилиб айтсак, мусобақадан ҳеч ким норози бўлиб кетмади.

А.МАҚСУДОВ,
«Ишонч»нинг махсус мухбири.
Суратларда мусобақадан лавҳалар

БИЛАСИЗМИ?

ТАСОДИФ ВА ИХТИРО

Бу ҳодиса 1967 йилнинг 6 август куни содир бўлди. Англиянинг Кембриж шаҳри яқинида жойлашган радиообсерваторияда одатдаги космик кузатувлар қилинаётган эди. Инглиз радиоастрономиклари ўша йили обсерваторияга янги тип радиотелескоп ўрнатишганди.

Жакелин Белл ёш ходим шу радиотелескои ёнида ишлаб ўтирган эди. Шу вақт радителескопнинг ўзи ёзиб оладиган махсус машинкаси лентасига, тасодифан, ғалати сигналларнинг белгиси ёзилди.

Инглиз тадқиқотчилари бу сигналларни синчиклаб текширдилар. Шуниси ажабланарлики, сигналлар аниқ муддатда қайталаниб турар ва 0,3 секунд давом этар эди. Сигналлар қайталанишидаги вақтнинг бундай аниқлиги ҳар қандай соат ҳаракатининг аниқлигидан ҳам аниқроқ ва фанда учратилмаган, ғайри табиий ҳодиса эди.

Фазо бўшлиғидан импульсли радиосигналлар юборувчи манбани кашф этган инглиз тадқиқотчилари унга «пульсар» деган ном беришди. Пульсарнинг кашф этилиши астрономияда катта ҳодисадир. Олимлар 1968 йилни «пульсарлар йили» деб аташди. Ўша йили илмий адабиётларла ғалати сигналларнинг ҳосил бўлиш механизмини тушунтириб берувчи кўпгина фаразлар пайдо бўлди.

***

Биринчи микроскопни кўзойнак устаси Захарий Янсен деган киши тасодифан ихтиро этган. Уйида бўлмаган пайтларда болалари унинг мисдан ясалган найчаларини ўйнаб, икки томони ҳам очиқ найчага кўзойнак учун ишланган линзани ўрнатиб қарасалар, буюмлар катта-катта бўлиб кўринган.

Бундан хабар топган кўзойнаксоз яна ҳам узунроқ бир жойдан иккинчи жойга силжийдиган найча ясади. Катталашиб кўринди.

Шундай қилиб, биринчи микроскоп вужудга келган.

***

Сиз ёмғир ўтказмайдиган плашларни биласиз. Бир вақтлар уларни кийиш бизда расм бўлган эди. Хўш, плашбоп материал қандай пайдо бўлган?

Америкалик тадқиқотчи Ч. Мак-Интош 1882 йилда табиий каучук устида тажриба олиб бораётганда кийиб олган узун белбурма камзулини бир чети тасодифан каучукли эритмага тегиб турганини пайқаб қолди. Кейин уни тозалаш пайтида олим худди ўша жой сув ўтказмайдиган бўлиб қолганини сезди.

Орадан бир йил ўтгач у газмол материалларнинг икки бўлагини каучук ёрдамида бириктириш усулини топди. Кейин бу ихтиро натижасида ёмғирда кийиладиган плашлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди.

Шу учун бу либослар халқ орасида «макинтош плашлари» деб ҳам юритилади.

С. ОДИЛОВА тайёрлади.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ МУАССИС ИШОНЧ

Бош муҳаррир : Саидакром САИДВАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Л.ГУЛЬ, Э.ЁҚУБОВ, Ф. МУЛЛАЖАНОВ, М. ОТАҚУЛОВ, А.СИЛЕЕНКОВ, А.СУЛТОНОВ, М.ТУЛАГАНОВА, Р.УБАЙДУЛЛАЕВА, Б.УМУРЗОҚОВ, А.ФАРМОНОВ, Ф.ХОЖИКУЛОВА,Х.ШАЙХОВ, Ф.ШОҲИСМОИЛ, З.ҚОДИРОВ.

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78

БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият-56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш-56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ-56-85-66.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-82-18, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида-5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, "Правда Востока" кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 64560; 64561.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Формати А-2. ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 4 1—уй.   Буюртма Г— 0603.   Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди 21.00.   Масъул навбатчи : Халхўжа МИРЗАЕВ   1 2 3 4 5 6